

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

Նախագահի Կրճատուող Լիազորութիւնները

Արմէն Սարգսեանի Հայաստանի նախագահի պաշտօնին ընտրութիւնը ընդհանուր առմամբ արժանացաւ դրական արձագանգի: Թէեւ ժողովուրդի մօտ համատարած անտարբերութիւնը քաղաքական գործընթացներու նկատմամբ կը տարածուի նաեւ նոր նախագահին վրայ եւս, եւ քաղաքացիները մեծ ակնկալութիւններ չունին իրենց անձնական կեանքէն ներս որոշակի փոփոխութիւններու առումով: Սակայն, շատեր յոյս ունին, որ Արմէն Սարգսեան պիտի կարողանայ իշխող օլիգարխիկ համակարգը եթէ ոչ ամբողջութեամբ վերացնել, առնուազն որոշ չափով հսկողութեան տակ առնել:

Որեւէ տեղաշարժ իրականացնելու համար նորընտիր նախագահը պէտք ունի լիազորութիւններու, որպէսզի կարողանայ ազդել երկրէն ներս տեղի ունեցող գործընթացներուն վրայ: Նոր Սահմանադրութեամբ եւ Ազգային ժողովի կողմէ ընտրուած նախագահի լիազորութիւնները շատ անկախ չեն քաղաքացիներէն, երբ նախագահը կ'ընտրուէր ժողովուրդի կողմէ:

Վերջին շաբաթներուն, կառավարութեան որոշումներով եւ կամ խորհրդարանէն ներս ընդունուած օրէնքներով, նախագահի լիազորութիւնները ենթարկուեցան առաւել կրճատումներու, ըլլան անոնք խորհրդանշական եւ կամ գործնական առումներով:

Խորհրդանշական էր «Բաղրամեան 26» հասցէին վրայ գտնուող նախագահական պալատը, որ անկախութենէն ի վեր կը ծառայէր որպէս նախագահի նստավայր, Ապրիլէն ետք պիտի դառնայ վարչապետի նստավայր: Իսկ գործնական գետնի վրայ, երկրի ընդհանուր ռազմավարութիւնը ճշդող Ազգային Անվտանգութեան խորհուրդի կազմէն դուրս պահուեցաւ նախագահը, համարուում յայտարարելու իրաւունքը փոխանցուեցաւ վարչապետին, պետական պարգեւներ շնորհելու իրաւունքը եւս տրուեցաւ վարչապետին:

Նախագահի լիազորութիւններու կրճատման հարցին պատասխանելով Արմէն Սարգսեան վերջերս ըսած էր. «Կարելի է դեկլարել կառավարելով եւ կարելի է դեկլարել առաջնորդելով»: Արմէն Սարգսեան ընդունելով ստանձնել նախագահի պաշտօնը կը գիտակցէր որ, պիտի չունենայ այն լիազորութիւնները որ ունէին նախորդ նախագահները: Սակայն, զինք մօտէն ճանչցողները վստահ են, որ ան պատրաստ չէ համակերպելու ձեւական նախագահի կերպարին հետ եւ անկախ, թէ տակաւին որքանով կը կրճատուին իր լիազորութիւնը, ան պիտի փորձէ կառավարել՝ առաջնորդելով:

«ՄԱՍԻՍ»

Ատրպէյճան Կը Բողոքէ Արցախի Նախագահի Ուաշինկթըն Այցելութեան Դէմ

WEDNESDAY, MARCH 14 | CHOB 421
11:00 AM MEETING WITH PRESIDENT SAHAKYAN
12:00 PM - 1:30 PM LUNCHEON AND AWARD PRESENTATION

MEMBERS OF CONGRESS ARE INVITED TO OFFER REMARKS

Արցախի նախագահ Բակո Սահակեանի հետ հանդիպման հրաւերը՝ Գոնկրէսի անդամներուն յղուած

Արցախի նախագահ Բակո Սահակեան աշխատանքային այցով ժամանեց Ուաշինկթըն ուր նախատեսուած են հանդիպումներ Ամերիկայի Գոնկրէսի անդամներուն հետ:

Այս այցելութիւնը զայրոյթ յառաջացուցած է Պաքուի մէջ, ուր Ատրպէյճանի Արտաքին Գործոց Նախարարութիւն կանչուած է Միացեալ Նահանգներու դեսպանը, որուն յանձնուած է բողոքի գիր: «Ամերիկեան այս քայլը լուրջ վնաս կը հասցնէ բանակցութիւններու հոլովոյթին, կը ծառայէ տարածաշրջանին մէջ լարուածութեան աճին եւ վնաս կը հասցնէ խաղաղութեան ու անվտանգութեան ապահովման շարունակական ջանքերուն: Ամերիկացիները այս քայլով լուրջ հարուած կը հասցնեն իրենց նկատմամբ ատրպէյճանցի ժողովուրդի եւ հասարակական կարծիքի վերաբերմունքին», ըսած են ատրպէյճանցիները:

Հայաստանն ու Եւրամիութիւնը Երբեք Այնքան Սօս Զեն Եղած, Ինչքան Այսօր. Սոկերիցի

Հայաստանն ու Եւրոպական Միութիւնը երբեք այնքան մօտ չեն եղած, ինչպէս այժմ: Այդ մասին յայտարարած է Եւրամիութեան արտաքին քաղաքականութեան հարցերով յանձնակատար Ֆետերիքա Մոկերիցին՝ այս օրերուն Երեւանի մէջ իրականացուող «Եւրոպական ծրագրաւորման խորհրդաժողովի» մասնակիցներուն յղած իր տեսաուղերձի ընթացքին:

Ընդգծելով, որ նախորդ տարուան Նոյեմբերին Պրիւսէլի մէջ Հայաստանի հետ Եւրամիութիւնը երբեք հիմնարար համաձայնագիր կնքած է, Մոկերիցին յօյս յայտնած է, որ անոնք կը բարելաւեն մարդոց կեանքը ինչպէս Հայաստանի մէջ, այնպէս ալ՝ Եւրոպական Միութեան մէջ:

Յիշեցնենք՝ 2017 թուականի Նոյեմբերի 24-ին Արեւելեան գործընկերութեան գագաթնաժողովի շրջանակներուն մէջ Հայաստանի եւ Եւրամիութեան միջեւ ստորագրուեցաւ համապարփակ եւ ընդլայնուած գործընկերութեան համաձայնագիրը:

Համաձայնագիրը ստորագրե-

թեան աճին եւ վնաս կը հասցնէ խաղաղութեան ու անվտանգութեան ապահովման շարունակական ջանքերուն: Ամերիկացիները այս քայլով լուրջ հարուած կը հասցնեն իրենց նկատմամբ ատրպէյճանցի ժողովուրդի եւ հասարակական կարծիքի վերաբերմունքին», ըսած են ատրպէյճանցիները:

Ատրպէյճան խիստ մտահոգուած է միջազգային թատերաբեմի վրայ Արցախի արձանագրած չառաջխաղացքով եւ կը փորձէ ամէն գնով առաջը առնել իր տեսանկյունից:

Շար.ը էջ 4

ԵՄ յանձնակատար Ֆետերիքա Սոկերիցի

ցին Հայաստանի արտգործնախարար Էտուարտ Նալպանտեանը եւ Եւրամիութեան միասնական արտաքին քաղաքականութեան եւ անվտանգութեան հարցերով բարձր ներկայացուցիչ Մոկերիցին՝ Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանի եւ Եւրամիութեան խորհուրդի նախագահ Տոնալտ Տուսկի ներկայութեամբ:

Ամերիկա Կրճատած Ե Թրքական «Ինժիրլիք» Ռազմակայանէն Ներս Գործունէութիւնը

Միացեալ Նահանգները կտրուկ կրճատած է մարտական այն գործողութիւններու թիւը, որոնք կը կատարուին թուրքական «Ինժիրլիք» ռազմակայանէն եւ կը դիտարկէ այնտեղ մնայուն տեղաւորուած անձնակազմի թուաքանակի կրճատման հնարաւորութիւնը:

Այս մասին կը գրէ The Wall Street Journal թերթը՝ վկայակոչելով ամերիկացի պաշտօնատարներու, որոնք նշած են, որ տեղի ունեցածի պատճառը երկու երկիրներու միջեւ լարուած յարաբերութիւններն են: Յունուարին, թերթի տուեալներով, «Ինժիրլիք» ռազմակայանէն Աֆղանիստան տեղափոխուած են A-10 կործանիչներու խումբ մը: Աստիճանաբար կը նուազի ռազմակայանի տարածքի մէջ գտնուող ամերիկացի զինծառայողներու ընտանիքներու թիւը:

Ներկայիս «Ինժիրլիք»-ի մէջ կուտակուած են F-22 Raptor եւ F-15 Eagle ամերիկեան կործանիչներ, ինչպէս նաեւ օդանաւեր: ԱՄՆ-ի զինուորական ներկայացուցիչի խօսքով՝ թրքական ռազմակայանի օդագործման չափերու կրճատման հարցը կը քննարկուի որոշ ժամանակէ ի վեր: Անգարայի եւ Ուաշինկթընի յարաբերութիւններուն մէջ լարուածութիւնը կապուած է այն բանի հետ, որ թուրքիան լրջօրէն անհանգստացած է Միացեալ Նահանգներու կողմէն սուրիացի քիւրտերու «ժողովրդական ինքնապաշտպանութեան ուժերու» ջոկատներուն ցուցաբերուող աջակցութեան:

Կարօ Փայլան Պատասխան Կը Պահանջէ Քրիստոնէական Կառոյցներու Վրայ Յարձակումներու Հարցով

Թուրքիոյ ընդդիմադիր քրտամէտ «ժողովուրդներու Դեմոկրատական» Կուսակցութեան (ԺԴԿ -HDP) հայ պատգամաւոր Կարօ Փայլան Մարտի 6-ին Տրապիզոնի մէջ գտնուող Սանդա Մարիա կաթոլիկ եկեղեցիի վրայ իրականացուած յարձակման հարցով դիմած է երկրի Ներքին գործերու նախարար Սուլէյման Սոյլուին:

«Էրմենիհայեր»-ը կը գրէ, որ նախարարին հասցէագրած հարցադրման մէջ Փայլանը, շեշտելով, որ սա վերոնշեալ եկեղեցիի

Շար.ը էջ 5

Կայացաւ «Ժխտման ճարտարապետները» Ֆիլմի Երեւանեան Անդրանիկ Ցուցադրութիւնը

20-րդ դարասկիզբին Օսմանեան Թուրքիոյ մէջ իրականացուած Հայոց ցեղասպանութեան մասին վերջին 100 տարիներու ընթացքին ոչ միայն շատ՝ գրուած, խօսուած է, այլեւ բազմաթիւ ֆիլմեր նկարահանուած են թէ՛ վաւերագրական, թէ՛ գեղարուեստական, որոնք հաջողովուրդին պատուհասած այդ ողբերգութիւնը փորձած են առաւել ամբողջական եւ փաստական հիմքով ներկայացնել:

Անցեալ տարի այս ֆիլմերուն շարքին աւելացաւ եւս մէկը՝ ամերիկացիներ Տին Քէյնի եւ Մոնթել Ուիլքըմսի նկարահանած «Ժխտման ճարտարապետները» փաստավաւերագրական ֆիլմը, որ հանգամանալիօրէն, սկանստեսներու ու փորձագէտներու վկայութիւններով կը ներկայացնէ ոչ միայն Յեղասպանութեան շարունակականութիւնը՝ 1988-ի Սոււկայիթի ու Պաքուի ջարդերու ականատեսներու վկայութեամբ, այլեւ 2016-ի ապրիլեան քառօրեայ պատերազմի ընթացքին տեղի ունեցած ողբերգութիւնը:

Այս ֆիլմն արդէն իսկ ցուցադրուած է տարբեր երկիրներու մէջ: Հայաստանեան անդրանիկ ցուցադրութեան նախորդած ասուլիսի ժամանակ ֆիլմի հեղինակները հաւաստիացուցին, որ իրենց նպատակն է ներկայացնել ողջ ճշմարտութիւնը ոչ միայն Հայոց ցեղասպանութեան, այլեւ 20-րդ դարուն տեղի ունեցած այլ ժողովուրդներու ցեղասպանութիւններու մասին:

Ռազմական պատմաբան Տին Քէյնը նշած է, որ Մոնթել Ուիլքըմսի հետ տարիներ շարունակ ճամբորդած են աշխարհի տարբեր երկրներ՝ սկանստես դառնալով ամե-

նասարսափելի վայրագութիւններուն՝ Քենիայի, Վիեթնամի, Սուտանի մէջ եւ այլուր:

Անոնք եկած են յատկ եզրակացութեան մը՝ սխալ է, թոյլ պիտի չտալ, պիտի ամէն կերպ կանխել ցեղասպանութիւնը:

Ան նաեւ նշած է, որ շատերն աշխարհի մէջ չեն գիտեր, տեղեակ չեն, թէ ինչ ողբերգութիւն տեղի կ'ունենայ այս կամ այն երկրի մէջ, այս կամ այն ժողովուրդի հետ, ուստի այդ մասին պէտք է ըսել ամբողջ ճշմարտութիւնը, որ խնամքով կը փորձեն թաքցնել որոշ երկիրներու իշխանութիւններն աչսօր եւ անպատիժ կը շարունակեն իրենց արիւնոտ գործը:

Իրենք ալ զարմացած են առաջին անգամ լսելով «Հայոց ցեղասպանութիւն» արտայայտութիւնը, իսկ յետոյ բազմաթիւ ուսումնասիրութիւններ կատարած են ու որոշած են ճշմարտութիւնը ներկայացնել ամբողջ աշխարհին՝ տարածելով իրենց նկարահանած «Ժխտման ճարտարապետները» ֆիլմը:

«Ժխտել», - կ'ըսէ Քէյնը, - «կը նշանակէ շարունակել ցեղասպանութիւնը: Հայոց ցեղասպանութեան յաջորդեց Հոլոքոսթը՝ «Ով աչսօր կը յիշէ հայերու ջարդերը» հիթլերեան հանրայայտ ասոյթով»:

Ֆիլմի հեղինակները յայտարարած են՝ կը յիշեն եւ պիտի յիշեն բոլորը:

Տին Քէյնի գործընկերը՝ մասնագիտութեամբ պատմաբան Մոնթել Ուիլքըմսը աւելցուցած է, որ ինքն ալ որպէս պատմաբան դեռ տարիներ առաջ ոչինչ գիտէր Հայոց ցեղասպանութեան մասին, բայց յատկապէս վերջին 5 տարիներուն ֆիլմի վրայ աշխատելու ժամանակ

Փարիզի Սէշ Բացուած է Զապէլ Եսայեանի Անուան Գնումը

Կանանց միջազգային օրուան կապակցութեամբ Փարիզի քաղաքապետ Անն Իտալկոյի եւ Ֆրանսայի մէջ ՀՀ դեսպան Վիգէն Չիտեչեանի ներկայութեամբ քաղաքի Հանրապետութեան պողոտայի եւ Տիւմսէն ու Սպինոզա փողոցներու (20-րդ եւ 11-րդ շրջաններ) հատման կէտի վրայ գտնուող ճեմուղին անուանակոչուեցաւ Զապէլ Եսայեանի անունով, յայտնած է Արցախաբերը:

Զապէլ Եսայեանի անուան ծառուղի բանալու մտադրութեան մասին Իտալկոն յայտարարած էր դեռեւս անցեալ տարի՝ Սերժ Սարգսեանի՝ Ֆրանսա կատարած պաշտօ-

նական այցի ընթացքին: Յուցանակի վրայ նշուած է՝ «Զապէլ Եսայեան. 1878-1943. հայ կին գրող, մարդու իրաւունքներու ակտիվիստ»

Ճեմուղու բացման ներկայ եղած են Փարիզի քաղաքապետ Անն Իտալկոն, Միջազգային յարաբերութիւններու եւ Ֆրանկոֆոնիայի հարցերով փոխքաղաքապետ Պատրիկ Գլակմանը, Ֆրանսայի մէջ ՀՀ արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Վիգէն Չիտեչեանը, Փարիզի 20-րդ շրջանի ղեկավար Ֆրետրիք Գալանտրան, Փարիզի 11-րդ շրջանի ղեկավար Ֆրանսուա Վուլինը:

այնպիսի փաստերու հանդիպած են, որոնք պարզապէս անհնար կը դարձնեն Յեղասպանութեան ժխտումը, որ մինչեւ այժմ ոչ միայն Թուրքիոյ, այլեւ աշխարհի այլ երկիրներու քաղաքականութեան մաս կը կազմէ:

«Աչսօր աշխարհի մէջ, ցաւօք,

Շար.ը էջ 18

LIFE INSURANCE INDIVIDUAL & GROUP HEALTH INSURANCE LONG TERM CARE MEDICARE DENTAL & VISION DISABILITY

Since 1975, we have proudly served our community's insurance needs.

Call us today!

(818) 500 9585
(818) 269 0909

Bedros & Siamanto
805 EAST BROADWAY, GLENDALE, CA 91205

CA Insurance Lic. #0494056 / #0C99815
MARONIANINSURANCE.COM

Յոբելեանական Հանդիսութիւն Նուիրուած Արձակագիր Սարգիս Վահագնի Ծննդեան 90-Ամեակին

Անցեալ Ուրբաթ, 9 Մարտ, 2018, Կլենտէյլի կեդրոնական գրադարանի սրահին մէջ, տեղի ունեցաւ ծանօթ արձակագիր Սարգիս Վահագնի ծննդեան 90-ամեակին նուիրուած յօբելեանական հանդիսութիւն մը: Թէքէեան Մշակութային Միութեան Լոս Անճելոսի մասնաճիւղին կողմէ կազմակերպուած միջոցառումը անձամբ կը հովանաւորէր Թեմիս Բարեջան Առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան: Սոյն ձեռնարկին ներկայ էին Գալիֆորնիոյ Հայ Գրողներու Միութեան անդամները, մշակութային տարբեր կազմակերպութեանց ներկայացուցիչները եւ գրասէր հոծ հասարակութիւն մը:

Օրուան հանդիսավար Բարսեղ Գարթաբեանի ողջունի ջերմ խօսքերէն ետք, ելոյթ ունեցաւ ԹՄՄ-ի ատենապետ Վաչէ Մէմէրճեան: Ան իւրապատուկ ոճով մը բնութագրեց յօբելեար Սարգիս Վահագնի անցնող աւելի քան 60 տարիներու բեղումնաւոր ու վաստակաշատ կեանքն ու ստեղծագործական ուղին: Ամփոփ կերպով ներկայացուց նաեւ Սարգիս Վահագնի գործերը, որոնցմէ շատեր արժանացած են յատուկ մրցանակներու:

Ծանօթ մտաւորականուհի Լիլիթ Քէհէեան սեղմ գիծերով անդրադարձաւ Սարգիս Վահագնի նոր լոյս տեսած «Հաճընը Սիրուն» վէպի մասին: Ան բարձր գնահատեց ազգային վէպի պատմական եւ գեղարուեստական արժանիքները, ոճային առանձնապատկութիւնները ու լեզուական նրբութիւնները, որոնք առկայ են վերոյիշեալ վէպին մէջ: Այլ խօսքով կոթողային գործ մը նուիրուած իսկապէս հերոսական Հաճընի:

Խօսք առնելով Թամարա Յովհաննիսեանը իր շնորհաւորութիւնները յայտնեց յօբելեար Սարգիս Վահագնին զինք դասելով հայ գրականութեան նուիրեալներու շարքին:

Գալիֆորնիոյ Հայ Գրողներու Միութեան ատենապետ մանսթրօ Հենրիկ Անասեան իր շնորհաւորութիւնները յայտնելէ ետք, Միութեան անունով «Պատուոյ Գիր» մը յանձնեց յօբելեարին:

Կարդացուեցաւ Սարգիս Վահագնի 90-ամեակին առթիւ շնորհաւորագրեր Հայաստանի Գրողներու Միութեան նախագահ Եղուարդ Մելիտոնեանի, գրականագէտ Գալիթ Գասպարեանի, Սփիւռքի նախարար Հրանտշ Յակոբեանի եւ ուրիշներու կողմէ:

Օրուան գեղարուեստական յայտագրին իրենց մասնակցութիւնը բերին Սարգիս Վահագնի թողած Լուգա Փաթափութեան (Կիթառ), Շուշան Յակոբեան (դաշնակ) եւ Ռուբէն Աղէեան (ջութակ):

Թեմիս բարեջան առաջնորդ Գերշ. Յովնան Արք. իր փակման խօսքին մէջ արտագինա շնորհաւորեց Ս. Վահագնը եւ ի մէջ այլոց նշեց որ յօբելեարը իր աստուածատուր շնորհներն օգտագործած է զայն դնելով ի սպաս հայ գիրին եւ գրականութեան: Ապա իր քաջաբողջութեան եւ արգասաբեր կեանքի բարեմաղթութիւնները փոխանցեց վաստակաշատ գրողին:

Աւարտին իր շնորհակալութիւնները յայտնեց Սարգիս Վահագն եւ մէկ առ մէկ նշեց սոյն հանդիսութեան աստարտողներն ու կազմակերպիչները, մասնաւորաբար Գերշ. Յովնան սրբազանին, որուն նախաձեռնութեամբ իրականութիւն դարձած էր գիրքին լոյս ընծայումը:

90-ամեակի տարեդարձի կարկանդակի հատումէն ետք Սարգիս Վահագնի մակագրութեամբ տասնեակ մը գրասէրներ ստացան «Հաճընը Սիրուն» գիրքէն օրինակներ որոնք սպառեցան արագօրէն...

Պատիւս արժանաւորաց:
Բարի երթ դէպի 100-ամեակ եւ աւելին:

Գ.Մ.

Սահակ-Մեսրոպ Հայ Քրիստոնեայ Վարժարանի Տարեկան Ծաշկերոյթին Փառաբանուեցաւ Հայ Մշակոյթը

Իր տեսակին մէջ ինքնատիպ միջոցառում մըն էր որ տեղի ունեցաւ Կիրակի 11 Մարտ, 2018 Պրոպէնքի «Գաթառէզ» սրահին մէջ: Արդարեւ Փաստինայի Սահակ-Մեսրոպ Հայ Քրիստոնեայ վարժարանը՝ կը նշէր իր հիմնադրութեան 38րդ տարեդարձը, որուն ներկայ գտնուեցաւ ծնողները եւ համակիրներու ընտրանի բազմութիւն մը, ինչպէս նաեւ գաղութի կրթական, մշակութային, կրօնական, հայ մամուլի ներկայացուցիչներ եւ բարերարներ:

Հայկական համադամ աղանդներով ճոխացուած ճաշկերոյթին ներկաներուն ողջունեց հոգաբարձութեան ատենապետուհի Տիկին Սօսի Աստուրեան:

Օրուան հանդիսավարն էր Համաշխարհային Հայ Բժշկական Միութեան ատենապետ Տօքթ. Վիգէն Սիբիլեան, որ իր ելոյթին մէջ բարձր գնահատեց հայ դպրոցի եւ նուիրեալ ուսուցիչներու վիճակուած դերը, նոր սերունդի հայեցի դաստիարակութեան մէջ:

Ողջունի սրտառուէ խօսքով հանդէս եկաւ եւ սեղաններու օրհնութիւնը կատարեց Վեր. Յովսէփ Մաթոսեան:

Ընթրիքէն ետք գործադրուեցաւ մշակութային ճոխ յայտագիր մը: Այս առթիւ դպրոցի երաժշտութեան ուսուցիչ Արտաշէս Սինանեան ելոյթ ունեցաւ եւ հպարտանքով արտայայտուեցաւ կոմիտասի մասին, բնութագրելով զայն որպէս հիմնաքարը հայ երաժշտութեան: Ապա տաղանդաշատ ընտանիքի երրեակ անդամները ժաննա (դաշնամուր) դուստրը Անի (ջութակ) եւ Արտաշէս (հարուածային) ներկաներուն հրամցուցին դասական երաժշտութեան հատուածներու գողտրիկ փունջ մը: Արդարեւ անոնց գեղարուեստական բարձրորակ կատարումը արժանացաւ ներկաներու յոտնկայս ծափահարութիւններուն:

Հայաստանի առաջին հանրապետութեան հիմնադրութեան 100-

ամեակին նուիրուած սոյն միջոցառումին հայերէն լեզուով ասմունքեցին վարժարանի շնորհալի աշակերտներէն Տանիէլա Ակոճեան եւ Թաթիանա Սվաճեան: Ներկաներն ըմբոշխնեցին ենաեւ Սահակ-Մեսրոպ աշակերտական երգչախումբի հայրենաշունչ երգերն ու պարերը, դեկլարութեամբ Ատաշէս եւ Ժաննա Սինանեաններու:

Վարժարանի ժրջան տնօրէնուհին Մարալ Պոյաճեանն իր ելոյթին մէջ բարձր գնահատեց հոգաբարձութեան, բարերարներուն ուսուցչական կազմին եւ ծնողներուն բերած օգտաշատ նպաստը: Ան միաժամանակ յայտնեց թէ դպրոցի յառաջընթացը գնահատելով, գաւառային քննիչ յանձնախումբին կողմէ վերապարկաւորուած է յառաջիկայ վեց տարիներուն համար:

Այս առթիւ հոգաբարձութեան ատենապետուհի Սօսի Աստուրեանի ձեռամբ, յատուկ պարգեւներով վարձատրուեցան Սահակ-Մեսրոպ վարժարանի հայոց լեզուի եւ երաժշտութեան ուսուցիչները, առ ի գնահատանք հայ մշակոյթին եւ հայոց լեզուի պահպանման համար իրենց նուիրումին եւ անխոնջ աշխատանքին:

Տեղի ունեցաւ նաեւ հանգանակութիւն միջնակարգ վարժարանի համակարգչային նոր սարքաւորումներու հայթայթման համար: Կ'իմանանք թէ ներկայ տարեշրջանին ցարդ կատարուած նուիրատուութիւններէն գոյացած է 80,000 տոլար: Սակայն ընդհանուր կարիքը կը հասնի 135,000 տոլարի: Աւարտին Տէր Պօղոս Քհնյ. Պալթայեանի օրհնութեան աղօթքով վերջ գտաւ երեկոյթը:

Ներկաները սրահէն բաժնուեցան կրթանուէր եւ հայրենանուէր յիշատակելի եւ տպաւորիչ ձեռնարկի մը վայելքը ըմբոշխնած ըլլալու լաւագոյն տպաւորութիւններով:

Կը շնորհաւորնք նախաձեռնողները:

«Մասիս»

NATIONAL NOTARY ASSOCIATION
NOTARY PUBLIC

Garine Depoyan

626-755-4773
554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106
ghdepoyan@gmail.com

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ

ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ԸՈԳԻ ԸԱՄԱՐ)

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

ԸՆՈԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

Պոլիս Մարտ 8-ի Առթիւ Բանախօսութիւն Նուիրուած Հնչակեան Հերոս Մարի Պէլերեանի

«Պատմութիւնը չի սիրեր կիներուն»: Այս խորագրին ներքեւ 4 Մարտ Կիրակի երեկոյ խեցագործ Գալուշ Զալըքման Կավրիլոֆ բանախօսեց «Իսթոս քաֆէ»-ի մէջ, նիւթ ունենալով հայ ֆեմինիստական շարժումի կարեւոր դէմքերէն Մարի Պէլերեանի կեանքն ու գործը: Բանախօսը նախ անդրադարձաւ Պէլերեանի կենսագրութեան մասին գիտելիքներու սակաւութեան: Այս երեւոյթն էր որ ներշնչում պատճառած էր նաեւ նիւթի խորագրին: «Իրաւ ալ պատմագրութեան մէջ խիստ սակաւաթիւ են կնոջ կերպարները եւ մենք անոնց կը հանդիպինք միայն այն դէպքերուն, երբ կինը իջած է տղամարդու վերաբերող յատուկ դաշտը: Ուրեմն այդ բացառութիւնները ուղղակի կամ քաղաքական գետնի վրայ մարտնչող կիներն են, որոնք արժանացած են պատմիչներու ուշադրութեան»:

Մարի Պէլերեան (1877-1915)

Բանախօսը ապա ծանօթութիւններ տուաւ Պէլերեանի կուսակցութեան մէջ տարած աշխատութիւններուն, «Արտեմիս» պարբերականի մէջ տարած գրական աշխատութեան, այդ միջոցին հայ հոգեւորականներու, յատկապէս Խրիմեան Հայրիկի հետ ծանօթութեան մասին:

Մարի Պէլերեանի կեանքի ուղին (յաճախ երկար բացթողումներով) իր աւարտին կը հասնի տարագրութեան ճանապարհին, Եոզղատ քաղաքի մերձակայ տարածքի մը վրայ:

8 Մարտ կիներու համաշխարհային օրուայ նախօրեակին ուսուցողական առումով խիստ շահեկան բանախօսութիւն մը, որ արժանի է այլ վայրերու մէջ կրկնուելու:

Բանախօս՝ Գալուշ Զալըքման Կավրիլոֆ

Գալուշ Զալըքման Կավրիլոֆ ապա անդրադարձաւ Մարի Պէլերեանի կենսագրական գիծերուն: Իրմէ կ'իմանանք թէ Պէլերեան ծնած է Պոլսոյ Պեշիկթաշ թաղը ու յաճախած է Բերայի Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցւոյ շրջափակին գործող Նարեկեան դպրոցը: Տակաւին ուսանողական տարիներուն յաջողած է ուսուցիչներու, յատկապէս ալ Գարեգին Սրուանձտեանցի ուշադրութեան արժանանալու եւ անոնց թելադրանքով ուղղուած է արհեստի ու նաեւ արուեստի:

Հայ իրողութեան մէջ յատուկ նշանակութիւն ունի ԺԹ դարու մտաւորական զարգացումը, որ դպրոցաշինութեան արշաւով յայտնուած է մեր իրողութեան մէջ: Գրաճանաչութեան աճին զուգահեռ ձեւաւորուած է արդի աշխարհաբարը, ծնունդ տալով նոր գրականութեան մը, որ կու գար ցոլացնելու ժամանակի ոգին: «Զարթօնքի շրջան» անուանումը տեղին է, քանի ծաղկման այս շրջանը իր անժխտելի ազդեցութիւնը ունեցած է հայ քաղաքական մտքի զարգացման վրայ: Արդարեւ Մարի Պէլերեան եւս կը յայտնուի իբրեւ քաղաքական գործիչ՝ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան շարքերուն մէջ:

Կենսագրութիւն

Մարի Պէլերեան (1880 Կոստանդնուպոլիս-1915) հայ խմբագիր, մանկավարժ եւ հասարակական գործիչ էր:

Մարի Պէլերեան կը թուած, եւ ապա դասաւանդած է Կոստանդնուպոլսոյ Եսայեան վարժարանին մէջ: Եղած է Կոստանդնուպոլսոյ 18 սեպտեմբեր 1895 թուականի «Պապը Ալի» խաղաղ ցոյցի կազմակերպիչներէն, որուն պատճառով հետապնդուած եւ անցած է ընդհատակ: 1896 թուականին, ձերբակալութենէն խուսափելով, ապաստանել է Եգիպտոսի մէջ: Պաշտօնավարելով Աղեքսանդրիոյ հայկական վարժարանին՝ 1902-1903 թուականներուն հիմնած ու խմբագրած է «Արտեմիս» ընտանեկան, գրական հանդէսը: 1908 թուականին Օսմանեան սահմանադրութեան վերահաստատումէն ետք, Պէլերեանը վերադարձած է Թուրքիա, դասաւանդած է Իզմիրի Կեդրոնական, ապա Եվրոպիայի հայկական վարժարաններուն մէջ: Զոհուած է Մեծ եղեռնի ժամանակ:

Մարի Պէլերեանի հրապարակախօսական, մանկավարժական երկերուն, գրական ստեղծագործութիւններուն մէջ արժարժուած են հայրենիքի ազատութեան, հայ կնոջ իրաւահաւասարութեան, մտաւոր եւ ֆիզիկական դաստիարակութեան հարցեր:

Արցախը Ականագերծող Կիները. Al Jazeera

Al Jazeera միջազգային լրատուամիջոցը անդրադարձած է Արցախի մէջ ականագերծման աշխատանքներ իրականացնող հայ կանանց: Նիւթի Հեղինակ է՝ Վաթիֆորտ պատմած է, որ այստեղ կիները, անտեսելով իրենց վերապահուած «աւանդական դերը», իրենց ընտանիքներուն համար կրնան գումար վաստակել ինչպէս նաեւ մեծ ծառայութիւն մատուցել հանրութեան:

«Բերձորի հովտին մէջ տեղեկացուած կայանին մէջ Նարինէ Ասատրեան պատմեց ինծի, որ երբ ական կը յայտնաբերէ աննկարագրելի զգացողութիւններ կ'ունենայ», - կը գրէ հեղինակը, աւելցնելով, որ Նարինէն Արցախի մէջ ականագերծման գործունէութեամբ զբաղուող The HALO Trust կազմակերպութեան ակա-

նագերծողներէն է: Կազմակերպութեան ականագերծողներէն ինգա Աւանեսեան պատմած է ականագերծման դժուարութիւններու մասին: Անոր խօսքով, յաճախ կ'աշխատին ծայրայեղ եղանակային պայմաններու մէջ: Հեղինակը կը գրէ, որ Արցախի բնակիչները «պատերազմի հետքերէն» տասնամեակներ շարունակ մեծ վնասներ կրած են:

Mother's DAY

DINNER DANCE

Մայրերու Օրուայ Ճաշկերոյթ

Կազմակերպութեամբ՝
ԿԼԷՆՏԷԼԻ ԱՐՍԷՆ ԿԻՏՈՒՐ ՄԱՍՆԱԺԻՂ ԵՒ Հ.Մ.Մ.-Ի ՏԻԿՆԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆԻՆ

ՇԱԲԱԹ, 12 ՄԱՅԻՍ, 2018
 երեկոյեան ժամը 8:00-էն սկսեալ
 Հ.Մ.Մ.-ի «Կարօ Սողաւալեան» սրահին մէջ
 1060 N. Allen Ave., Pasadena, CA 91104

Երեկոն կը խանդաւարէ՝ D.J. Alex

Մուտքի նուէր՝ \$40

Տոմսերու համար դիմել՝
 Կարօ (818) 913-4024 կամ Ալօ (818) 913-9311

Զօրացիւք Օժանդակե՛ք Փրկե՛ք

www.syrianarmenianrelieffund.org

Syrian Armenian Relief Fund
 P. O. Box 1948
 Glendale, CA 91209-1948

Massis Weekly

Volume 38, No. 10

Saturday, March 17, 2018

Azerbaijan Protests Artsakh President's Upcoming Washington Visit

WEDNESDAY, MARCH 14 | CHOB 421
11:00 AM MEETING WITH PRESIDENT SAHAKYAN
12:00 PM - 1:30 PM LUNCHEON AND AWARD PRESENTATION
MEMBERS OF CONGRESS ARE INVITED TO OFFER REMARKS

BAKU-- Azerbaijan's Foreign Ministry has summoned US Ambassador to the country Robert Cekuta in connection with Nagorno-Karabakh President Bako Sahakyan's visit to Washington and an event expected to be held in the US Congress, Hikmat Hajiyev, spokesman for Azerbaijan's Foreign Ministry has said, Azeri media report.

Hajiyev said that Ambassador Cekuta received a note of protest, sent by Azerbaijan's Ministry of Foreign Affairs to the U.S. Department of State.

"The note says that getting an American visa on an Armenian passport and entering the US on the basis of" unreliable "information provided by Bako Sahakyan, a resident of the city of Khankendi (Stepanakert red.),

Permission to conduct events promoting the regime in relevant US institutions and aimed at on the collection of finance in the US in support of the "occupation of territories," contradict the norms and principles of international law, the relevant resolutions of the UN Security Council, bilateral documents signed between Azerbaijan and the United States, and the US official position.

Azerbaijan's ambassador to the US also held a meeting at the State Department to express the Azerbaijani side's protest, the spokesman added.

"As a response to such behavior of the US, Azerbaijan will proceed from the principle of reciprocity in relations with the US," Hajiyev stressed.

Armenia, EU Have Never Been Closer, Says Mogherini

YEREVAN (RFE/RL)-- Armenia and the European Union have never been closer than today, High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy Federica Mogherini said in a video address to participants of the European Planning Meeting being held in Yerevan these days.

The annual event held in the Armenian capital for the first time has brought together 220 youth workers from 24 European countries.

"I know this is the first time that you hold your annual meeting in this part of Europe. And the moment you've chosen is just perfect," Mogherini, who is also vice-president of the European Commission, said in her address to the young people.

"Last November we had a very important summit in Brussels with our six partners in Eastern Europe, and with Armenia, in particular, we signed three groundbreaking agreements. We signed a new partnership agreement that we hope can make the lives of our citizens much easier both in Armenia and the European Union.

"For instance, if you are a young Armenian engineer, it will be much easier for you to work inside the European Union and vice versa. Armenian universities will now have access to the European Union's programs for research and innovation that is the biggest international research program in the world. We also signed new agreements to improve connections

Continued on page 4

MP Garo Paylan Issues Inquiry to Turkey's Interior Minister on Christian Church Attack

ANKARA -- Istanbul-Armenian Member of Turkish Parliament Garo Paylan from the Peoples' Democratic Party (HDP) has sent an inquiry to interior minister Suleyman Soylu regarding the attack on a Christian Catholic Church in Trabzon, Bianet reports.

In the inquiry the MP touched upon the previous attacks on the church which. He mentioned the 2006 murder of Catholic priest Andrea Santoro, which took place in the church.

In 2011 the church received threats just because the cross on its dome was illuminated.

Bottles were thrown on the church, one of them containing a letter saying: "Either you put down the cross, or we will".

Another attack took place after the failed coup attempt in 2016. A group of assailants vandalized the church by throwing stones and breaking the windows.

"The events which take place

since 2006 prove that the systematic attacks on the church are continuing," Paylan said.

The MP asked the minister if an investigation has been launched, whether or not security measures will be taken, who are the March 6 attack suspects.

He also inquired on whether or not the authorities have taken steps to ensure the safety of the Christian population in Trabzon, which is being attacked since 2006, as well as to prevent hate crimes in Turkey.

Paylan has sent another inquiry asking to respond to the termination of the election process of the Armenian Patriarch by the Istanbul Governor's Office.

He said Patriarch Mesrob Mutafyan has been unable to carry out his mission for eleven years due to dementia, he reminded, adding that on March 15, 2017 Archbishop Karekin Bekchian was elected as Locum Tenens.

John Evans: Time for International Community to Welcome Artsakh Into the Community of Nations

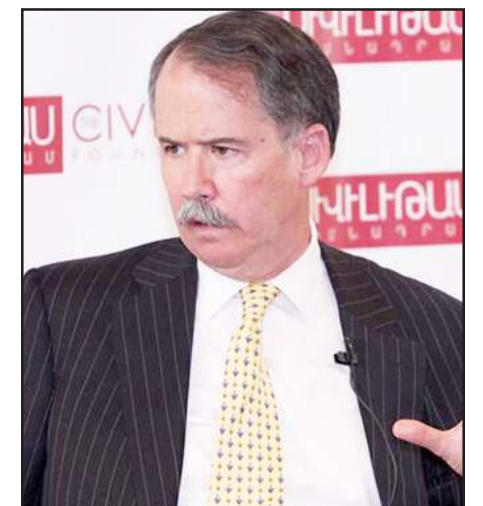
WASHINGTON, DC -- It is time for the international community to welcome the Republic of Nagorno-Karabakh—Artsakh—into the community of nations, former US Ambassador to Armenia John Evans says in an article titled "Will Trump Ignore a Visit from the President of Nagorno-Karabakh?" published by The National.

"In 451 A.D., Armenian warriors, having just lost a fierce battle with the superior Persian Empire, retreated into the forests of Artsakh in the South Caucasus. They had lost the war, but preserved their Christian faith, and thus considered it a victory. Armenia was the first nation to embrace Christianity, in the year 301," John Evans writes.

"In 2018, a small but determined Armenian democratic republic, the Republic of Nagorno-Karabakh (or "Artsakh," as Armenians call it) is attempting to survive, threatened by a militarily superior power that wishes to crush it," he continues.

Writing ahead of Artsakh President Bako Sahakyan's visit to Washington this week, John Evans emphasizes that "he will not be received by the administration, in part because the United States is silent on the question of whether Artsakh should eventually be independent of Azerbaijan, to which it was allocated by Josef Stalin in 1921."

"Washington does not recognize Artsakh—in fact no country yet does—but President Sahakyan's predecessor who visited in 1999 and 2002 met with State Department officials at the working level, and there is an unofficial

representative of Nagorno-Karabakh/Artsakh resident in Washington. For this visit, Sahakyan will have to be content with meetings on the Hill and a private lunch at the Center for the National Interest."

"Leaving aside the fact that Nagorno-Karabakh legally seceded from the USSR at the same time as Armenia and Azerbaijan did, there can be no doubt that the conflict with the government in Baku began as an internal one. It is also true that Armenia came to the support of its cousins in Artsakh, as did Armenians from California and around the world. And it has to be said that self-determination can sometimes be exercised within a state, as Quebec has chosen to do within Canada. But when the "parent" state employs violence against what it considers its citizens, it forfeits its right to rule over them, and there arises the question of what has been termed "remedial secession," John Evans writes.

Father of Three Detained by ICE Awaits Deportation

Over eight months ago on June 27, Jacques Mirachian, a father of three with no criminal background was arrested and detained by I.C.E. agents in Farmington, MI as he was driving home from picking up his children from school. Jacques was handcuffed and detained as his family watched on the front lawn. He was transferred to various detention centers across the Midwest where he awaits deportation to Lebanon in a few weeks.

Very little information has been provided to the family by I.C.E., including a definitive timeframe on Jacques' final deportation date. In an effort to raise funds for high legal costs, loss of income due to Jacques arrest and living costs for when he reaches Lebanon, the family has created a Go Fund Me page with a goal of twenty five thousand dollars.

Like many others, Jacques escaped the civil war in Lebanon 30 years ago when he immigrated to the United States as a teenager with his parents. He attended high school in Hollywood, worked hard to establish a new life, married his wife and raised three children.

His daughter Sarinne, who has created the Go Fund Me page describes her father as a kind, caring and light-hearted man. "He has an infectious personality that everyone in his life gravitates towards," stated Sarinne. "Anyone who knows him would tell you what a great guy he is and how he always put the needs of others in front of his."

The Go Fund Me Page is at the following link: <https://www.gofundme.com/support-father-of-3-being-deported>

Armenian NGOs Call for Jailed Oppositionist's Release

YEREVAN (RFE/RL) — About three dozen Armenian nongovernmental organizations have called on the authorities to immediately stop the "political persecution" against Andrias Ghukasian and release the opposition activist who has been in jail for more than a year and a half for his alleged role in the standoff between pro-opposition gunmen and security forces.

Ghukasian, a 47-year-old former presidential candidate who has been a member of the radical opposition New Armenia movement, is now on trial on charges of aiding Sasna Tsrer group members who seized and held for two weeks a police station in Yerevan in July 2016 demanding President Serzh Sarkisian's resignation.

The oppositionist was one of the organizers of demonstrations held in support of the gunmen affiliated with a fringe opposition group. The charges leveled against him stem from one of those rallies that was organized on July 29, 2016 in Yerevan's Sari Tagh neighborhood close to the besieged police base.

Riot police used tear gas and stun grenades to disperse the protesters after they refused to march back to the city center. Several organizers of the protest were arrested and charged with provoking "mass disturbances." All of them except Ghukasian were subsequently released from custody. Inves-

tigators said Ghukasian planned to have the protesters break through a police cordon, join the gunmen and thus prolong their standoff with security forces, which left three police officers dead. The opposition activist denies the accusations as politically motivated.

The court refused to grant Ghukasian bail as the presiding judge turned down his request as "unfounded," prompting strong criticism from the defendant and his lawyer.

In a joint statement issued on Monday the Armenian organizations, including the Asparez club of journalists, the Armenian Helsinki Association, the Union of Informed Citizens, the Vanadzor office of the Helsinki Citizens' Assembly, the Yerevan Press Club and others expressed their "strong concern and indignation at the continuing political persecution" against Ghukasian.

"Local and international organizations have repeatedly raised the issue and registered that the authorities 'punish' Andrias Ghukasian for his political views. However, these assessments continue to be ignored not only by the Armenian authorities, but also by international organizations cooperating with the Armenian authorities," the statement of the organizations reads.

During bail hearings Ghukasian refused to terminate his opposition activities if he were released.

Rep. Schiff Submits Statement to Congressional Record Honoring Victims of Sumgait Pogrom

WASHINGTON, DC — Last week, Rep. Adam Schiff (D-CA), Vice-Chair of the Congressional Armenian Caucus, submitted a statement to the Congressional Record honoring the lives of those lost in the pogrom thirty years ago.

Schiff's full statement is below:

"Mr. Speaker, I rise to commemorate the 30th anniversary of the pogrom against the Armenian residents of the town of Sumgait, Azerbaijan. On February 27 1988, and for three days following, Azerbaijani mobs assaulted and killed Armenians. The violence left hundreds of Armenian civilians dead and injured, women and girls were raped, and some victims were burned alive. Thousands were forced to flee their homes, leaving behind their belonging.

"The pogroms came about as the result of years of vicious, racist anti-Armenian propaganda by Azerbaijani authorities, dehumanizing Armenians. Azerbaijan authorities made little effort to punish those responsible, instead attempting to cover up the atrocities in Sumgait to this day, and denying the government role in instigating the killings. Indeed, even today, racist propaganda against Armenia and Armenians is prevalent in Azerbaijan.

"The assault on ethnic Armenian civilians in Sumgait helped touch off what would become a direct conflict

between Armenia and Azerbaijan which took thousands of lives and dislocated millions more. The anniversary of Sumgait is a reminder of the consequences when aggression and hatred grow unchecked.

"Mr. Speaker, this April we will mark the 103rd Anniversary of the Armenian Genocide, an event the Turkish government, Azerbaijan's closest ally, goes to great lengths to deny. We must not let such crimes against humanity go unrecognized, whether they occurred yesterday or 30 years ago or 100 years ago. Today, let us pause to remember the victims of the atrocities of the Sumgait pogroms. Mr. Speaker, it is our moral obligation to condemn crimes of hatred and to remember the victims, in hope that history will not be repeated."

Armenia, Lebanon PMs Discuss Perspectives of Economic Cooperation

BEIRUT -- Prime Minister Karen Karapetyan arrived in Lebanon on a two-day official visit. After the official welcoming ceremony at the Beirut International Airport, the Armenian Prime Minister's delegation headed for the Office of Government, where Prime Minister Karen Karapetyan met with Lebanese Prime Minister Saad Hariri.

The private meeting between the Armenian and Lebanese Prime Ministers was followed by the expanded meeting of the governmental delegations of the two countries.

Karen Karapetyan thanked his counterpart for the invitation to visit Lebanon and the warm welcome. Touching on the possibilities for developing bilateral economic relations, Prime Minister Karapetyan said.

The Prime Minister presented his government's steps aimed at improv-

ing Armenia's business environment. The Premier also suggested considering the possibility of establishing joint ventures in light industry, jewelry, pharmaceuticals and agriculture.

Stressing the importance of developing multifaceted relationships with Armenia, Saad Hariri noted that either Lebanon is a good place for investment, particularly in infrastructure, including through public-private partnership.

As they discussed the ongoing cooperation in agriculture, information technologies, tourism and culture, the Armenian and Lebanese Prime Ministers expressed willingness to expand the interactions through joint efforts.

Karen Karapetyan suggested considering the idea of setting up an Armenian-Lebanese investment fund to finance joint projects.

Starz Acquires Armenian Genocide Documentary "Intent to Destroy"

LOS ANGELES -- The documentary "Intent to Destroy: Death, Denial & Depiction" by Joe Berlinger is among eight exclusive first-run documentaries acquired by premium cable and satellite television network Starz, the Lionsgate company announced on Thursday, March 8, Deadline reports.

"We are acquiring an eclectic slate of documentaries that not only strategically align with Starz Original series but also present engaging subjects, provocative conflicts and authentic storytelling," said C. Brett Marottoli, Head of Program Acquisitions for Starz.

Director Joe Berlinger embeds himself on the epic film set of Terry George's *The Promise* (2016) to take an unwavering look at the Armenian Genocide. Historians, scholars and filmmakers come together in Berlinger's cinematic exploration of the tangled web of responsibility that has driven a century of denial by the Turkish government and its strategic allies.

"Intent to Destroy" (2017) is a timely reckoning with the large-scale suppression of a historical tragedy. Berlinger confronts the fraught task of

shedding light on the Armenian Genocide – whose witnesses and descendants are still fighting to be officially acknowledged as such by the international community – how it was carried out during World War I as the reign of the Ottoman Empire drew to a close, and how it laid the groundwork for the genocides that followed.

"Intent to Destroy: Death, Denial & Depiction" will premiere on April 23, 2018.

Armenian American Museum Hosts Community Meeting with Capacity Crowd

GLENDALÉ — More than 300 residents filled the Adult Recreation Center's auditorium for a presentation and discussion on the historic Armenian American Museum project developing in Glendale. The capacity crowd expressed its strong support for the Museum's mission, program, and location.

"The Armenian American Museum will be a cultural campus that honors our past, recognizes our present, and builds our future," stated Executive Committee Chairman Berdj Karapetian, who presented the Museum's mission and location to the applauding crowd.

The world class cultural and educational center will be located in the heart of Glendale's Arts & Entertainment District in the reconfigured Downtown Central Park block. The Museum will serve as an arts and cultural destination for local residents and visitors from throughout the region and around the world.

"The Museum's inspiring and iconic

design represents the Verdugo Mountains rising to the north of Glendale and the rock formations and mountain range found in Armenia," stated Museum Architect Aram Alajajian, who presented the project's design and program.

The Museum's program will feature a Permanent Exhibition on the Armenian American experience, telling the history of Armenia including the Armenian Genocide and the story of Armenians living in America. The Museum will feature Traveling Exhibitions on diverse cultures and subject matters that will engage broad audiences and serve as a bridge that connects the multicultural community.

The cultural and educational center will also feature a Demonstration Kitchen to learn, share, and experience diverse cultures through food and cooking traditions, a Performing Arts Theater to host exciting performances, conferences, lectures, and community events, and a Learning Center to provide innovative educational programs and opportunities for local youth

USC Shoah Foundation Adds Large Collection of Armenian Genocide Testimony to its Archive

LOS ANGELES -- USC Shoah Foundation has received one of the largest collections of testimonies from survivors of the Armenian Genocide that were recorded over decades by Dr. Richard Hovannisian, a leading scholar on the World War I-era genocide.

The Richard G. Hovannisian Armenian Genocide Oral History Collection will officially be announced as a part of the Visual History Archive at a ceremony on Friday.

The more than 1,000 interviews will constitute the largest non-Holocaust-related collection to be integrated into the Institute's Visual History Archive. It will also be the Archive's first audio-only collection.

Initially, a pilot of 10 testimonies – seven in English and three in Armenian – will be available to the public on March 9 in the Institute's Visual History Archive. The rest will be added as they are digitized and indexed to the high standards used by the Institute.

In addition to the audiotapes recorded in a variety of formats, the new collection includes documents and photographs corresponding to each interview, transcripts and translations that Hovannisian and his students put together over the years.

The vast majority of the collection was recorded in Armenian, but up to 20 percent of the testimonies are in English; there is a smaller portion of Turkish and Spanish language interviews.

The son of a genocide survivor, Hovannisian believes deeply in the power of testimony as a tool to educate, combat denial, and communicate the magnitude of a criminal scheme that claimed an estimated 1.5 million Armenian lives. But numbers alone don't begin to tell the story.

"The figure 'a million and a half' can roll right over our shoulders," he said. "But it's different when you take

to learn, engage, and grow.

"The Armenian American Museum will be a valuable addition to the City of Glendale and I am proud that our State Legislature has invested \$4 million in the historic project," stated Senator Anthony J. Portantino. Glendale Mayor Vartan Gharpetian, Councilmember Zareh Sinanyan, and

those individual interviews and start listening to them one by one. And then it becomes a million-and-a-half individuals and the loss of a civilization, of a way of life, a space where people lived for more than 3,000 years, and everything that space contained."

The Institute also houses the Armenian Film Foundation's collection of Armenian Survivor testimony, which was fully integrated into the Visual History Archive in late 2016.

"By adding more context to the Visual History Archive, we continue to honor the memories of those whose lives were needlessly taken," said USC Shoah Foundation Vinci-Viterbi Executive Director Stephen Smith. "These voices will help ensure future generations will learn from those who experienced the horrors of the Armenian Genocide."

The Armenian Film Foundation's collection of testimonies was recorded by J. Michael Hagopian for the purpose of making documentaries about one of the earliest genocides of the 20th century. By contrast, Hovannisian, a professor emeritus of Armenian History at UCLA, had a more academic approach. His testimonies typically exceed an hour and feature a wide range of questions about the survivor's entire life history.

Hovannisian, who collected the testimonies from 1972 to the 2000s, also interviewed some children and grandchildren of survivors in the later years of the project.

Richard Hovannisian was one of the founders of Armenian Studies as a discipline in the United States, producing numerous articles and books that are considered foundational, while also training young scholars who went on to become experts in the study of Armenia from ancient to modern times. He is currently professor emeritus at UCLA, adjunct professor at USC and presidential fellow at Chapman University.

representatives from Congressman Adam Schiff, Assemblymember Laura Friedman, and Supervisor Kathryn Barger's offices were in attendance at the community meeting. Museum Co-Chair Archbishop Moushegh Mardirossian and members of the Museum Governing Board were also present.

"Faith and Love" is Lark Musical Society's Celebration of the AMAA Centennial

By Elise Kalfayan

PASADENA, CA - The day after a gentle rain, sunshine in the crisp late afternoon lit the scene perfectly as guests arrived for Lark Musical Society's celebration concert, "Faith and Love" at Pasadena's Ambassador Auditorium, Sunday, March 4, 2018. The program featured Anton Bruckner's tripartite Te Deum, a popular thanksgiving hymn that honors God's work among his believers, and Beethoven's 9th Symphony with the Chorus "Ode to Joy," a masterpiece expressing the human longing for brotherhood and equality. It was a joyful and inspiring celebration of the Armenian Missionary Association of America's (AMAA) 100-year legacy of mission and service.

The AMAA was founded in 1918 in Worcester, Massachusetts by the Armenian Evangelicals to send aid overseas to survivors of the Armenian Genocide in the Near East. Its work has continued and expanded since then, now providing humanitarian aid, education, youth programs, and support for churches and Christian outreach in 24 countries. AMAA Executive Director/CEO Zaven Khanjian honored its founders and leaders in his program notes, citing Psalm 135:3 and writing, "Pleasant is the memory of the early visionaries, successive leadership and generations of unsung heroes whose gospel-illuminated path and selfless sacrifice led to miracles in the life of the nation."

AMAA board members joined directors and staff, supporters, Lark Musical Society members and supporters, local dignitaries, and a full-house audience at the magnificent concert with the express desire to celebrate the AMAA's work in musical tribute. Many of the guests came from local Armenian Evangelical churches, and have long-standing ties to the AMAA, and fervent appreciation for its mission. This was the final event of a busy weekend as the AMAA Board of Directors held meetings March 2-3 in the L.A. area, and five local churches hosted AMAA presentations Sunday morning.

Doris Melkonian, who holds a Master of Arts in Musicology from UCLA, delivered a pre-concert lecture. Those arriving early learned that Bruckner named his work after an ancient hymn which begins "Thee, O God, we praise" and he based its text

on the Apostles' Creed.

Beethoven's 9th Symphony is considered one of the greatest works in the Western musical tradition. Melkonian pointed out that the 1st movement starts with "the void" of the book of Genesis; while the exuberant chorus of the 4th movement celebrates joy, life, and God's divine blessings. She concluded, "Tonight, as the contemplative music of Bruckner and Beethoven transport us upward, we join in this joyful chorus of praise and give thanks to God. We praise God for the miracles and the transformational work that have taken place through the programs initiated and sponsored by the Armenian Missionary Association of America."

Doors to the hall opened soon afterward and almost every seat was filled as Concert Committee Chair Ken Kevorkian welcomed guests and dignitaries. Rev. Dr. Ara Chakerian, Minister to the Armenian Evangelical Union of North America blessed the concert with an invocation.

Dr. Nazareth Darakjian, President of the AMAA Board of Directors, patron of the Lark Musical Society, and a member of the Lark Mastersingers, stepped forward to provide a stirring reflection on the founding of the Armenian Republic and the founding of the AMAA in 1918, one century ago:

"For 100 years the AMAA served Armenian communities in the Diaspora, and after the disastrous earthquake that hit Armenia in 1988, the AMAA extended its activities to the Motherland also. Today, as we celebrate the 100th anniversary of the formation of the AMAA, we are also celebrating the 100th anniversary of the rebirth of the Armenian nation, the rebirth of hope for a people who walked in the valley of the shadow of death, came face to face with the possibility of total annihilation, but survived."

Maestro Vatsche Barsoumian led the Lark Orchestra, Lark Mastersingers, and musical artists Shoushik Barsoumian (Soprano), Garineh Avakian (Mezzo-soprano), Berj Karazian (Tenor), and Abdiel Gonzalez (Baritone) in a tremendous and moving musical program that exceeded even the high expectations set by the evening's speakers. The Lark Musical Society, formed and supported by true artists, routinely excels in its beautifully curated and produced programs, and this was no exception. The performance was a wonderful

Agbu Hye Geen's & Young Circle 12th Annual International Conference

PASADENA -- On Saturday April 7, 2018, AGBU Hye Geen and AGBU Hye Geen's Young Circle will host their 12th Annual International Conference entitled "How the Youth Needs to Impact Our Future." This significantly relevant topic will focus on the Armenian youth in Southern California, and how the future of Armenia is dependent on today's youth.

The Conference will be held at the AGBU Vatche and Tamar Manoukian Center, located at 2495 Mountain Street, Pasadena, California 91104. Registration will start promptly at 9:00 a.m., the conference is scheduled to begin at 10:00a.m., lunch will be served at noon and the event is scheduled to close at 2:00 p.m.

Four distinguished members of the community, ranging from professors to researchers, will each present a subtopic in which they are experts in. Each speaker will further understandings of the current state of the Armenian community's youth in Southern California. Along with these speakers, there will also be a panel of youth who will discuss hot topics regarding the youth today.

Daniel Fittante, a Candidate of Philosophy at UCLA in the Department of Near Eastern Languages and Cultures, will begin the conference with a discussion on the historical background of the Armenian community in California.

Gegham Mughnetsyan, a research associate at the University of Southern California of Armenian Studies, will be the second speaker at the conference, and he will be introducing and explaining the concepts of race, country, and citizenship.

The following speaker, Gregory

achievement as well a fitting centennial tribute to the AMAA. Multiple ovations that followed the finale were well-deserved by all the outstanding artists and musicians who played in this program.

Maestro Barsoumian founded the Lark Musical Society, which includes a conservatory, musical education program for children, the Dilijan Chamber Series, and other successful musical and artistic endeavors. The first of many collaborations with the Lark Musical Society and the AMAA initiated in 1996 when the Lark Choir was invited to Paris, France to perform during the 150th Anniversary Celebration of the founding of the Armenian Evangelical Church.

Armenia, EU Have Never Been Closer

Continued from page 1

between the European Union and Armenia both by plane and on the road."

In her remarks addressed to the young participants of the forum in Yerevan Mogherini stressed that the EU dreams of "a European continent where borders are not an obstacle, but a gateway for young people like you."

"And we have asked civil society and civil society organizations in particular to help us make these agree-

S. Krikorian, Vice President of the Glendale Unified School District Board of Education, will discuss the role of family, community, and the call of the motherland.

Videographer and lecturer at California State University, Northridge, Richard Chambers will close the conference with a conclusion of finding and adjusting to the reality of one's identity, and a video to end.

At the close of the conference, there will be a question and answer period, where the audience is welcome to bring up any issues that they would like the speakers to address. Members of Armenian Student Associations from different campuses will be in attendance and actively participate in the conference.

This conference aims to bring up issues the Armenian youth in Southern California are currently facing, and to give different perspectives on each of the issues. The Armenian youth of today are the future of the Armenian people, and hopefully through this conference, discussions can flow more easily among generations.

In his concert notes, Maestro Barsoumian wrote that Lark has a focus on the cultural work of the Armenian people, but drew in this concert from the full canon of Western music. "This seems a fitting emulation of the truly global scale of the AMAA's mission, with its charitable efforts rendered worldwide to communities in need, even as it maintains a focus on enriching the lives, both spiritual and physical, of Armenians wherever it can." He concluded, "The spirit of these masterpieces is the spirit behind the good works of the Armenian Missionary Association of America. Long may they continue to serve. Long may they spread their Faith and Love." Amen.

ments truly successful with your suggestions and recommendations," the senior EU official said.

The Comprehensive and Enhanced Partnership Agreement (CEPA) between the EU and Armenia was signed by Mogherini and Armenian Foreign Minister Edward Nalbandian in Brussels on November 24. The Armenian government approved the 350-page deal in December and the CEPA's approval by the Armenian parliament is expected later in March.

ԹՈՒՐԵՒՈՅ «ՆՈՒՖՈՒՍ ԿԷ ՎԱԹԱՆՏԱՇԼԻՔ» ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ «ԱՌԻԹ» ԿԱՄ «ԼԱՐՈՒԱԾԱԿԱՆ»

ՍԱԳՕ ԱՐԵԱՆ

Անցեալ ֆետրուարին Թուրքիոյ կառավարութեան պաշտօնական կայքէջը գործարկեց նոր ծառայութիւն մը, որուն հիմամբ Թուրքիոյ որեւէ քաղաքացի իր ինքնութեան թուղթի տուեալները տեղադրելով պիտի կարողանայ իմանալ իր նախնիներու ինքնութեան մասին: Այդ համակարգը կը գործէր դրամական վճարով մը եւ ունէ քաղաքացի թրքական լիրա մուծելով պիտի կարողանար իր ընտանեկան տոհմածառը «բացայայտել»: Համակարգը կը գործէր Թուրքիոյ մէջ բաւական ժամանակէ ի վեր գործարկուած «e-Devlet» («Ելեկտրոնային Պետութիւն»), Ս. Ա.) ծրագրին մէջ եւ դրամական փոխանցումէն ու տուեալներու ստուգումէն ետք անհատը կ'ունենար յատուկ «գրոց» մը, որուն մէջ մուտք գործելու եւ տուեալները ստանալու համար անկէ կը պահանջուէր նախօրօք իր ելեկտրոնային հասցէին ուղարկուած գաղտնաբառը: Համակարգ, որ, ինչպէս վերը ըսինք, բացուած էր Փետրուարին ու անոր գործարկումէն ժամեր անց հոն «երեւցած» «խճողում»ին հետեւանքով ան կը խափանուէր, սակայն աւելի ուշ կը վերադառնար իր նախկին բնականոն հունին: Սոյն համակարգին գործարկումը քննարկումի առարկայ կը դառնար, ոչ միայն Թուրքիոյ մէջ, այլ նաեւ այդ երկրի սահմաններէն դուրս: Խնդիրն այն էր, որ իշխանութիւններուն կողմէ «գործի դրուած» այս համակարգը կրնար ունենալ տարբեր մակարդակի հետեւանքներ:

Ու յատկապէս այս հանգրուանին նման ծրագրի մը մեկնարկը բաւարար է, որ Թուրքիոյ հարցերուն մօտէն հետեւող մարդիկ ու յատկապէս վերջին զարգացումներուն պատճառով երկրէն «կամովին» բացակայողները, որոնց մէջ ալ կարեւոր տոկոս մը կը կազմէ էրտողանի ռեժիմին դէմ եղող գործիչները:

Գործող համակարգին մասին տարբեր մակարդակի գնահատականներ հնչեցին Հայաստանի մէջ, ուր Թուրքիոյ հարցերով զբաղող շարք մը գործիչներու համար այս համակարգը կը համարուէր Թուրքիան «ներսէն հարուածող» համակարգ մը, չնայած անոր, որ տակաւին շատ վաղ է նման եզրայանգումներու հասնիլ: Այստեղ տեղին է նշել, որ սոյն համակարգի «տեղեկութիւններու հիմնադրուիլը» համալրուած է Օսմանեան

Կայսրութեան մէջ 1904 թուականին եղած մարդահամարի (թրքերէնով՝ «Նուֆուս Սայիմ») տուեալներով: Այսինքն գործող համակարգին մէջ ներգրաւուած են այդ օրերուն ամենաշատը տարիքով եղող մարդոց տուեալները, հետեւաբար նաեւ անոնցը, որոնք ծնած են 1820-ականներուն: Պէտք է նաեւ նշել, որ նախքան այս համակարգին գործի դրուիլը, Թուրքիոյ մէջ ապրող ունէ քաղաքացի կրնար իր նախնիներուն մասին «ստոյգ» տուեալներու տիրանալ բացառապէս դատական համակարգին օգնութեամբ: Հոս է նաեւ, որ «ստոյգ» բառը պէտք է դնել չակերտներու մէջ, այն իմաստով, որ Թուրքիոյ ներքին գործոց նախարարութեան

տուեալները կրնան «խաղցուած» ըլլալ:

Պոլսահայ ինան Կէտիքի կարծիքով, այս համակարգի գործարկումէն ետք պետական մարմինները յստակօրէն ըսած են, որ ունէ անձի կողմէ պետութեան ներկայացուող փաստ՝ կապուած այն մասին, որ անձը հայ, յոյն, ասորի կամ այլ արմատներ ունի, չ'ընկալուիր որպէս ինքնութեան հաստատում: Ի դէպ, Մալաթիա ծնած Կէտիք, որ, մինչեւ վերջերս կատարուած իր մկրտութիւնը, «խալամացուած» հայ մըն էր, իր ինքնութեան մասին տեղեկացած էր ոչ թէ նման համակարգէ կամ դատական մարմիններէ, այլ իր Պոլիս ապրող մեծհօրմէն:

Համակարգ մը, որ «երկայրի սուր» է Խօսեցանք այն մասին, որ Թուրքիոյ պետութեան կողմէ գործի դրուած այս համակարգին առընթեր, Անգարայի իշխանութիւնները արդէն իսկ յորդորած են դատական մարմինները, որպէսզի «մտիկ

չընեն» այդ համակարգէն նոր տուեալներ «յայտնաբերած» քաղաքացիները, այդպիսով կերպով մը փակելով երկրին մէջ «ինքնութեան տագնապ»ի մը պատուհանը: Ներթրքական իմաստով, սա-

Շար.ը էջ 18

"Education is the road to equality and citizenship"
- Martin Luther King Jr.

CTA CALIFORNIA TEACHERS ASSOCIATION

Because We Believe Quality Public Schools Make A Better California For All Of Us

Learn more at CTA.org

ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴ ԴԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓԱԿԵԱԼ ՎԱՆՔԵՐՈՒՆ Տ.Տ. ՎԱԶԳԵՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՕՐՈՎ Տաթև, Նորավանք, Զաղարծին, Գօշավանք, Զառիճ, Գեղարդ, Խորվիրապ

«Պիտի տքնիմք վերանորոգելու եւ վերագարդարելու մեր հայրենի սրբավայրերը որոնք մեր հոգեւոր կեանքի սիւները կը հանդիսանան եւ զմայլելի յուշարձանները հայ ճարտարապետութեան»

ՎԱԶԳԵՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ (1955 դեկտ.1)

ԴՊԿՏՈՐ ԶԱԻԷՆ Ա. ՔՅՆՅ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Յասեալ էր ժամ

Ատենը պիտի գար որ Սովետական կարգերու չորրորդ տասնամեակէն ետք, դէպի Հայաստանի անկախութեան բարեպատէճ ճանապարհին, գրաւեալ եւ փակեալ վանքերը հետզհետէ եւ ամբողջովին պիտի դառնային կրկին սեփականութիւնը Հայ Եկեղեցւոյ, թօթափելով միանգամ ընդմիջ տիրենց վրայէն պետութեան հակակշիռը: Ժամանակն ու մանաւանդ առաջնորդող անձը նախախնամական հանդիպումով պիտի կատարէին պատմական այդ մեծ վերադարձը՝ յանձին Ամենայն Հայոց նորընտիր Կաթողիկոս Տ.Տ. Վազգէն Ա. Շինարար Հայրապետին 1955 թուականէն սկսեալ:

Մայր Աթոռ ճարտարապետները

1957 թուին Վազգէն Ա. Հայրապետի նախագահութեամբ Մայր Աթոռի յատուկ եօթ ճարտարապետներու Յանձնաժողով մը կազմուեցաւ մասնակցութեամբ ճարտարապետներ Միքայէլ Մազմանեանի, Կարօ Ղաֆաղարեանի, Վարազդատ Յարութիւնեանի, Արծրուն Գալիլեանի, Ռաֆայէլ Իսրայէլեանի, Կոստանդին Յովհաննիսեանի, Պաղտասար Արզումանեանի, պատուոյ նախագահութեամբ Մարտիրոս Մարեանի եւ Գրիգոր Խանջեանի: Յանձնաժողովը ամսական կանոնաւոր հանդիպումներ ունեցաւ էջմիածնի Վեհարանին մէջ՝ նախագահութեամբ Վեհափառ Հայրապետին: Արտասահմանի բարերարներ գործնապէս

Նորավանք

քանդակուած 1291 թուին, որոնցմէ մին 1935-ին Երեւանի պետական թանգարան փոխադրուած է: Վազգէն Հայրապետի օրով 1959-ին Մ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին եւս նորոգութեան ենթարկուեցաւ ճարտարապետներ Ա. Թամանեանի եւ Շ. Ազատեանի նախագիծով, ինչպէս նաեւ եկեղեցւոյ կից թաղակապ սրահն ալ որ կը միացնէ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ գրատունը եւ սեղանատունը Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին:

էջմիածնի Մայր Տաճարէն ներս սալաշատակի նորոգութիւնը անմիջապէս կատարուեցաւ որուն յաջորդեց մարմարապատ նոր Աւագ Սեղանին (Նորանին) կառուցումը: Տաճարին հարաւային փլած գմբէթի ձեւաւորումը եւ Աւագ Սեղանի ներքեւ հեթանոսական կրակարանի յայտնաբերումը եղան հնագիտական եւ պատմական շատ կարեւոր ներգրուումներ: ճարտարապետներ իսկոյն ձեռնարկեցին տաճարի հիմերուն եւ արտաքին պատերուն վերանորոգման աշխատանքին, եւ ներքին մարմարեայ բազրիքներու, շրջաբակի սալաշատակման եւ ստորերկրեայ ջրանցքներու վերականգնումին: Վերջապէս լրացուցին նաեւ տաճարի լծան տանիքին կապարապատումը, դռներու եւ լուսամուտներու երկաթեայ շրջանակներու կառուցումը: Շուտով մայրավանքէն ներս վանքի շուրջըրը պարսպապատեցին սրբատաշ տուֆ քարերով, որուն յաջորդեց ամբողջական եւ հիմնական վերանորոգումը Նոր Վեհարանին, որ Վազգէն Հայրապետի Մոսկուայի իշխանութեանց 1957 թուին անձամբ ներ-

Գօշավանք

Վեհափառ Հայրապետի ձեռնհասութիւնն ու ջաջողութիւնը, հակառակ Խորհրդային անկրօն դրութեան, կը կայանար իր բարձր դիրքին եւ մանաւանդ իրաւ քաղաքագէտ եւ դիւանագէտ անձին կարողութեան մէջ, որոնց շնորհիւ սկիզբէն կարողացաւ ստեղծել բնականոն յարաբերութիւն եւ մշակել համապատասխան վարձուք Երեւանի եւ Մոսկուայի համայնավար իշխանութեանց հետ: Իր անդրադիմ կոնդակին մէջ կ'ըսէր «Պիտի տքնիմք վերանորոգելու եւ վերագարդարելու մեր հայրենի սրբավայրերը որոնք մեր հոգեւոր կեանքի սիւները կը հանդիսանան»:

քաջալերեցին կատարուելիք աշխատանքները աննախընթաց գումարներ հասցնելով անոնց իրագործման համար: Հայրապետի գահակալութեան առաջին տասնամեակին հետեւեալ պատկառելի արդիւնքը ձեռք բերին որ ինքնին եղաւ պերճախօս ապագայի նկատմամբ:

Գօշավանքի վերանորոգումը

Հին անուամբ Նոր Գետիկի վանքը, որ 1213 թուականէն ետք յայտնի եղաւ Գօշավանք անունով: Վերանորոգուեցաւ Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրով 1959-1961 տարիներուն: Վանքին համալիրը կ'ընդգրկէ չորս եկեղեցիներ, գաւիթ մը, սեղանատուն, գրադարան եւ մատուռներ: Հիմնական եկեղեցին Ս. Աստուածածինն է կառուցուած 1196 թուին որուն շուրջ աւելի ուշ կառուցուած են միւս շէնքերը: Գօշավանքը միջնադարեան հռչակաւոր առակազիր եւ իրաւաբան Միխիթար վարդապետ Գօշի անունին նուիրուած է, եւ Վազգէն Հայրապետի օրով երբ եկեղեցւոյ գմբէթին թմբուկը քանդեցին, «քանդակազարդ գօտու խախտում յառաջացաւ եւ պետութիւնը լրիւ վերանորոգեց արանքում դնելով երկու երկաթ եւ պեղոն գօտիներ»: Գաւիթին տանիքը հիմնապէս նորոգուեցաւ, ի նորոյ ծածկելով գայն «սեղական տուֆով»:

Գաւիթին հարաւը կը գտնուի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին «պազիլիքաների տիպի» շինուած 13-րդ դարուն: Շքամուտքին երկու «ասեղնագործ» խաչքարեր մնացած են վարպետ Պողոսի ձեռքով

Ս. Էջմիածնի Մայրավանքն Ներս Մայր Տաճար, Պարիսպ, Վեհարան

Շար.ը էջ 19

ՀԱՅ ԵՎԵՂԵՑԻՈՅ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄ

Ուրախութեամբ կը յայտնենք մեր հաւատացեալներուն, թե՛

ԵՐԵՔՄԱԹԻ, ՄԱՐՏ 27-ԻՆ, 2018

ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԺԱՄԸ 10:00-ԻՆ

ՄԵՐ ՏԻՐՈՋ ՅԻՄՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՍՈՒՐԲ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՏՕՆԻ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

ՍՈՒՐԲ ՊՍՏԱՐԳ ՊԻՏԻ ՄՍՏՈՒՑՈՒԻ

«ԱՐԱՐԱՏ ՏԱՆ» ՄՍՏՈՒՈՒ ՄԷՋ

Նախագահութեամբ Թեմի Բարեխնամ Առաջնորդ՝

ԳԵՐՇ. Տ. ՅՈՎԼԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆԻ

եւ մասնակցութեամբ Հոգեւոր Հայրերու

Պատարագիչ՝

ԱՐԺ. Տ. ԵՐԵՄԻԱ ՔԶՆՅ. ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ

Սուրբ Պատարագի աւարտին պիտի կատարուի Տնօրինիքի արարողութիւն

ՏՆՕՐՀՆԷՔԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ԿԱՍԱՐՈՒԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ

ՀԱՂՈՂՈՒԹԻՒՆ ԲԱՇԽՈՒԻ ՆԱԵԻ ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՅԻ ԲԱՄԻՆ ՄԷՋ

EAGLE ROCK - ARARAT HOME

Նոյն օրը կ.վ ժամը 3:30-ին ՏՆՕՐՀՆԷՔԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ պիտի կատարուի

եւ ՍՈՒՐԲ ՀԱՂՈՂՈՒԹԻՒՆ քաշխուի նաեւ Լոս Անձելըս - Իզըլ Ռաքի

ԱՐԱՐԱՏ ՏԱՆ ՄԷՋ, քանի մը հոգեւորականներու մասնակցութեամբ:

ՊՍՏԱՄԻԱՆՏՈՒ՝

ԱՐԺ. Տ. ԵՐԵՄԻԱ ՔԶՆՅ. ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ

ԱՐԱՍԵՆ ՆՈՐ ԳԻՐՔ «ԵՐՔ ՊԱՏԱՆԻ ԵՆՔ» ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ

«Երբ պատանի ենք» կը ծա-
նօթացնէ ժամանակակից հայ գրող-
ներու պատմուածքներէն նմուշներ,
ուր հերոսները կ'երեւին իրենց
մանուկի կամ պատանիի յուզում-
ներով ու ապրումներով: Գիրքը
մեծ շրջապտոյտ մըն է երկրային
ու աննիւթական աշխարհագրու-
թիւններու վրայ:

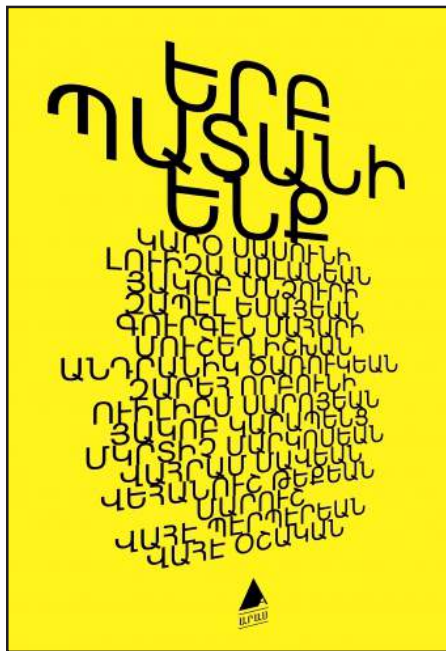
«Արաս» հրատարակչութիւնը
ուսումնական այս նոր տարեշրջա-
նին մանաւանդ դպրոցական հասա-
կի պատանիներուն կը ներկայանայ
հայ գրականութեան ընտրանիով
մը: «Երբ պատանի ենք» գիրքը
նախատեսուած է ո՛չ միայն դպրո-
ցականներուն համար, այլ բոլոր
տարիքէ ընթերցողներու համար
առհասարակ:

«Երբ պատանի ենք» գիրքով
կարելի է ծանօթանալ ժամանակա-
կից հայ գրողներու պատմուածք-
ներէն խտացուած ու պարզեցուած
նմուշներու, որոնց մէջ հերոսները
կ'երեւին իրենց մանուկի կամ պա-
տանիի յուզումներով ու ապրում-
ներով: Ամերիկայի մէջ ղէպի Արա-
րատ ճանապարհորդութեան ձեռ-
նարկող միամիտ տղաքը, Երուսա-
ղէմի վանքին մէջ հայկական իր
արմատները վերագտնող լեհքը, սի-
րոյ առաջին յուզումն ու արկած-
ները ապրող պարման ու պարմա-
նուհիները, ձիուն շնորհիւ կեան-
քին բռնուող սասունցի պատանին,
լեռնային ոգիներով հետաքրքիր
աղջնակը, հետազային արուեստա-
գէտ դարձած մանուկը կամ Հայաս-
տանի անկախութեամբ տակնուվրայ
եղած երիտասարդները եւ աւելին
ո՛չ միայն ընթերցանութեան նիւթ
կը մատակարարեն, այլ նաեւ առիթ
կը դառնան մտորելու այս եւ այլ
նիւթերու մասին:

Իւրաքանչիւր պատմուածքէն
ետք գեներուած է բառարան մը:
Իսկ գիրքի աւարտին կան խաղ-
հարցարաններ, որոնց շնորհիւ ըն-
թերցողները պիտի կարենան թար-
մացնել իրենց կարդացածներուն
տպաւորութիւնը, ինչպէս նաեւ
քննել իրենց յիշողութիւնը:

Գիրքին համար հիմք հանդի-
սացած է սփիւռքահայ վաստակա-
շատ մանկավարժներ Մարո Գա-
լայճեան-Քիւրքճեանի ու Յարու-
թիւն Քիւրքճեանի կողմէ 2006-ին
հրատարակուած «Հայրենի աղ-
բիւրբի գրադարանի վեցերորդ գիր-
քը՝ «Տասը աշխարհ»ը:

Կարդալով այս պատիկ գիրքը՝
ընթերցողը պիտի կատարէ մեծ
շրջապտոյտ մը՝ երկրային ու ան-
նիւթական աշխարհագրութիւննե-
րու վրայ, հաւասարապէս: Կարօ
Սասունիի, Լուիզա Ալանեանի, Յա-
կոբ Մնձուրիի, Չապէլ Եսայեանի,
Գուրգէն Մահարիի, Մուշեղ Իշխա-
նի, Անդրանիկ Ծառուկեանի, Չա-
րէճ Որբունիի, Ուիլիամ Սարոյեա-

նի, Յակոբ Կարապետի, Մկրտիչ
Մարկոսեանի, Վահրամ Մովսէսի,
Վեհանուշ Թեքեանի, Մարուշի, Վահէ
Պէրպէրեանի ու Վահէ Օշականի
պատմուածքները տեղադրուած են
մանկութենէ դէպի վաղ երիտա-
սարդութիւն ընթացող ժամանա-
կագրութեամբ:

ԹԵՔԵԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵԼՈՅԹՆԵՐ

Թէքեան Մշակութային Միու-
թեան Կեդրոնական Վարչութեան
հովանաւորութեամբ եւ կազմա-
կերպութեամբ շրջանիս գոյգ մաս-
նաճիւղերուն՝ Լոս Անճելըս եւ Կլէյն-
տէյլ-Փասատինա, տեղի պիտի ու-
նենան երաժշտական բարձրորակ
ելոյթներ, Փասատինայի եւ Կլէյն-
տէյլի մէջ:

Այս ելոյթներուն պիտի մաս-
նակցին Գալիֆորնիոյ Լոս Անճելըսի
Համալսարանի (UCLA) Վեմ Քառ-
եակի բարձագոյն կարգի ուսանող-
արուեստագէտները: Վեմ Քառեակի
Գեղարուեստական Տնօրէնն է Փրօ-
ֆէսօր Մովսէս Պողոսեանը:

Փասատինայի ելոյթը տեղի
պիտի ունենայ Կիրակի, 8 Ապրիլ
2018-ի երեկոյեան ժամը 5:00-ին,
Թէքեան Մշակութային Միութեան
Ալթադենայի Պէշլէօթիւրեան կեդ-
րոնի սրահին մէջ: 1901 N. Allen
Avenue, Altadena, CA 91001 (corner
of New York Drive.)

Սոյն ելոյթի արուեստագէտ-
ներն են, Xenia Deviatkina-Loh, Violin -
Ji Eun Hwang, Violin. Morgan
O'shaughnessey, Viola - Niall

Ferguson, Cello. Danielle Segen, Mezzo-Soprano

Իսկ ելոյթի ծրագիրը պիտի
բաղկանայ յայտնի գործերէ՝ հե-
տեւեալ հեղինակներէն, Կոմիտաս,
Արամ Նաչատուրեան, Տիգրան Չու-
մանոս Մելիքեան, Ֆրանց Շու-
պերթ Ալան Յովհաննէս եւ Գեղու-
հի Չիթչեան

Մուտքը ազատ պիտի ըլլայ եւ
ելոյթի աւարտին՝ տեղի պիտի
ունենայ պատշաճ հիւրասիրութիւն:

Armenian-American veterans on the steps of the U.S. Capitol after submitting a memorandum for the official recognition of the Republic of Armenia; Washington, D.C.; April 14, 1920. Courtesy of the State Archives of Armenia

Celebration of 400 Years of Armenian-American Heritage, 1618 - 2018

The Ararat-Eskijian Museum (AEM), the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR), Project SAVE Armenian Photograph Archives, the Armenian Genocide Museum-Institute (AGMI) in Yerevan, Armenia, and the California State University Northridge Armenian Studies Program are pleased to announce an upcoming conference dedicated to the 400th anniversary of the arrival of the first Armenian to America, 'Martin the Armenian' (Virginia, 1618). This conference will focus on the history and legacy of the Armenian-American community and its significant accomplishments from very humble beginnings.

Friday, March 16, 2018

Saturday, March 17, 2018

Master of Ceremonies: Marc A. Mamigonian

Master of Ceremonies: Marc A. Mamigonian

Opening Reception 6:00 PM to 7:00 PM

Conference 9:30 AM to 5:00 PM

Featuring Chookasian Folk Ensemble

Program 7:00 PM to 10:00 PM

Joseph Ryland

Performance of his solo play "Sojourners"

Dr. Mary Papazian

Keynote Speaker

Dr. Hayk Demoyan

Unveiling and presentation of his new illustrated book on Armenian-Americans, "Armenian Legacy in America: A 400-Year Heritage"

Peter Musurlian

Screening of short documentary film on Armenian-Americans in politics

Ludwig Manukian

Staging of Leon Surmelian's play, "I Ask You, Ladies and Gentlemen"

Vatche Mankerian (discussion and piano) with

Garineh Avakian (vocals)

Musical presentation of the Art Songs of Alan Hovhaness

Special exhibition featuring Armenian-American heirlooms and historical artifacts

Location:

Ararat Home of Los Angeles
George Deukmejian Community Center
15105 Mission Hills Road
Mission Hills, CA 91345

For information:

Ararat-Eskijian Museum (747) 500-7585
E-mail: Eskijian@ararat-eskijian-museum.com
Open to the public, free admission

Friday, complimentary parking / Saturday, parking \$8.00

Event will be live streamed on www.ararat-eskijian-museum.com

2եր Ծանուցումները
Վաստեցեք
«Մասիս»
Շարաքաթերթին
T: (626) 797-7680
massis2@earthlink.net

«Ժխտման ճարտարապետները» ֆիլմի Երևանեան Ցուցադրութիւնը

Շարունակուած էջ 6-էն

Թիւ հանդիպումներու ընթացքին Թուրքիոյ եւ Միացեալ Նահանգներու մէջ Մոնթել Ուիլերմսը հասկացած է, որ մարդիկ քաջատեղեակ են Հայոց ցեղասպանութեան մասին, պարզապէս պետական մակարդակով կ'արգիլուի այդ մասին խօսիլ. - «Ֆիլմին մէջ կը տեսնէք նոյնիսկ Թուրքեր, որոնք կը խօսին Հայոց ցեղասպանութեան մասին, բայց

կառավարութիւնը կ'արգիլէ ճանշանալ այն»:

Նշենք, որ ֆիլմը չափազանց ազդեցիկ է, ճշմարիտ՝ ներկայացուած Ցեղասպանութեան գոհերու ու այն վերապրածներու ժառանգներու, յետնորդներու, պատմաբաններու եւ փորձագէտներու վկայութիւններով:

Կարիք լինի, նոր թափով կը սկսենք բարեփոխումներ իրականացնել», - ըսած է ան:

Իրաք Ներխուժումէն Տասնհինգ Տարի Ետք

Շարունակուած էջ 13-էն

միութիւնը մասնակցեցան այդ խորհրդածրոյթին: Անոնք որոշեցին 1.466 միլիառ տոլար յատկացում նուիրել Իրաքին, նաեւ 6.930 միլիառ տոլար՝ ոչ-իշխանական փոխատուութիւն եւ 16.510 միլիառ տոլար՝ իշխանական փոխատուութիւն, այսինքն՝ պետական պարտք:

Ըստ իրաքցի տնտեսագէտներու, այս յատկացումները ամենավատ փոխատուութիւններէն են երկրին համար, քանի որ անոնք կը շղթայեն երկրին տնտեսութիւնն ու հարստութիւնը՝ պարտքերուն մարումը ուշացնելու պարագային: Անոնց տեսակէտով, Իրաքի ներկայ Ընդհանուր ներքին արտադրանքը (GDP) 81 միլիառ տոլարէն աւելի կը կազմէ, եւ երկիրը կարիքը չունի այդ փոխատուութեան, եթէ եկամուտը ծախսուի թափանցիկ կերպով՝ առանց կողոպուտի:

Անտարակոյտ, Մատամ Հիւսէյն մենատէր եւ բռնակալ նախագահ մըն էր: Ի միջի այլոց, հոս պէտք է յիշել նաեւ, որ ան երկրի հայ քաղաքացիներուն հանդէպ միշտ լաւ վերաբերում ունեցած է, որովհետեւ հայերը երբեք քաղաքական ձգտումներ չեն ունեցած, եւ ըլլալով վստահելի տարրեր՝ Մատամի անձնական նկարիչէն մինչեւ իսկ իր թոռներու խնամակալները հայեր եղած են: Այնուամենայնիւ,

Մատամ շատ բիրտ եւ անինայ էր իր հակառակորդներուն հետ, ըլլան անոնք կուսակցական թէ քիւրտ ազգայիններ, կամ ընդդիմադիր շիրներ: Շատեր անոր իշխանութեան անկումը կ'երազէին, եւ Միացեալ Նահանգներու ղեկավարութեամբ՝ այդ երազը իրականացաւ: Իսկ այսօր, Իրաք կը գտնուի տնտեսական, ընկերային եւ քաղաքական ճգնաժամի մէջ. հակամարտութիւններ կան սիւննիներու, շիրներու եւ քիւրտներու միջեւ. հինգ միլիոն իրաքցիներ լքած են երկիրը՝ անոնց մէջ ըլլալով նաեւ մեծ թիւով քրիստոնէաներ: Փաստօրէն, Իրաք դարձած է ձախողած պետութիւն մը եւ գլխաւոր պատճառներէն մէկը՝ այդ տարածքին մէջ Իսլամական պետութիւն - ՏԱԷՇԵի ծնունդին: Մէկ խօսքով՝ այժմ մնալուն կասկած կայ այդ շրջանին մէջ նոր Մայքս-Փիքօէի համաձայնութեան մը կնքումին:

Այժմ ակնյայտ է, որ այդ բոլոր անցուղարձերուն նպատակը շրջանին մէջ Իրաքը չէզոքացնել էր, երկիրը քայքայել, իբրեւ կարող եւ ազդեցիկ ուժ՝ գայն անդամալուծել, անոր ստորգետնեայ հարստութիւններուն եւ ի մասնաւորի քարիւղին տիրանալ... Իսկ մեծ երազներով բռնակալի մը յայտնութիւնը այդ երկրին մէջ հոյակապ առիթ հանդիսացաւ, որ ԱՆՈՒՔ օգտագործեն:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ «ՆՈՒՅՈՒՄ ԿԵ ԿԱԹԱՆՏԱՇԼԻՔ» ԶԱՄԱԿԱՐԳԸ

Շարունակուած էջ 14-էն

կայն, բացայայտ է, որ այս համակարգին հետեւանքով կրնան տեղի ունենալ կարգ մը ցնցումներ, այն իմաստով, որ երեւան կրնան գալ այնպիսի պարագաներ, որոնց ինքնութեան բացայայտումը ինքնին պիտի ըլլայ բաւական «պայթուցիկ» երեւոյթ մը: Օրինակ, տարբեր առիթներու խօսուած է այն մասին, որ Թուրքիոյ քաղաքական-հասարակական կեանքին մէջ կան դէմքեր, որոնք ունեցած են հայկական արմատներ: Օրինակներ տալու համար նշենք՝ Թուրքիոյ նախկին նախագահ Ապտալլա Կիւլը, էրտոզանի կողմէ «հետախուզման» տակ եղող Ֆէթհիւլլա Կիւլէնը, CHP ընդդիմադիր կուսակցութեան նախագահ Քէմալ Քըլլըճտարօղլուն եւ նոյնիսկ «Գորշ Գայլեր» կուսակցութեան հիմնադիր Ալփասլան Թիւրքէշը: Եթէ պահ մը մտածենք, որ այս գործիչները այդ համակարգին օգտուին ու «պարզ» դառնայ, որ անոնք իրօք ոչ-թրքական արմատներ ունին, ապա Ինչ պիտի ըլլայ հանրութեան արձագանգը այդ մասին:

Ու այս «ակնկալելի» զարգացումներուն համար յստակ կը դառնայ, որ Անգարայի կողմէ գործի դրուած այս համակարգը կրնայ նաեւ ունենալ յետին նպատակներ: Այն իմաստով, որ իշխանութիւնները կրնան որեւէ ատեն հրապարակել այնպիսի տուեալներ, որոնց ճամբով անոնք կրնան լաւապէս «խաղալ» այդ գործիչներու ճակատագրին հետ:

«Իսլամաց(ու)ած» հայերու հարցը Այս համակարգին մասին խօսելով մեր մտքին կու գայ «Իսլամացած» կամ «Իսլամացուած» հայերու պարագան: Հրանդ Տինքի նահատակութենէն ետք այս թեման դարձաւ բուռն թեմայ մը Թուրքիոյ մէջ: Ճիշդ է, որ հայութիւնը «լրջութեամբ» չվերաբերեցաւ այս հարցին հետ, բայց փաստ է, որ Արեւմտեան Հայաստանի ամէնէն հեռաւոր ու անտեսուած շրջաններուն մէջ այսօր կ'ապրին

«Իսլամացած» հայեր, որոնց մէկ տոկոսն ալ «պատրաստ» է իր արմատներուն վերադառնալու:

Տինք յաճախ կը խօսէր մինչեւ 5 միլիոնի համող «թաքուն հայեր»ու մասին, սակայն մինչեւ այս պահը անոնց մասին յստակ տուեալներ չկան:

Եթէ «մաքուր» կերպով գործէ այս համակարգը, ապա բոլոր անոնք, որ տեղեկութիւններ ունին իրենց հայ, յոյն, ասորի եւ այլ ծագումներու մասին, շնորհիւ այս համակարգին պիտի կարողանան «իրական» տուեալներով յայտարարել, թէ իրենք հայեր են ու Մեծ Եղեռնի օրերուն, «պահելու» համար իրենց գլուխը, ստիպուած եղած են իսլամանալ, շատ յաճախ ալ բռնի կերպով «թրքանալ»: Այլ հարց, որ մեր եկեղեցին ու յատկապէս Պոլսոյ պատրիարքարանը ինչ ընկալումով կ'ընդունին անոնց մօտեցումները կամ փաստաթուղթերը:

Եզրակացութիւն մը Այն, որ «Նուֆուս Վէ Վաթանաշլիք» համակարգը կրնայ նոր իրավիճակ մը ստեղծել Թուրքիոյ մէջ, գաղտնիք չէ: Կայ նա եւ վարկած, որ այս համակարգին ճամբով էրտոզանի իշխանութիւնները պիտի փորձեն ամէն գնով հարուածել Թուրքիոյ լայիք եւ քեմալիստ շրջանակները, նպատակ ունենալով «կազմաքանդել» թրքացման, թուրքի ու թրքութեան համար «հոգի տուող» կողմերն ու բըլջները: Մէկ խօսքով, թէ՛ պայքար՝ յատկապէս Մուսթաֆա Քեմալի ստեղծած Թուրքիոյ ու այդ գաղափարը մինչեւ հիմա կրողներուն դէմ:

Էրտոզանի Անգարան այսօր ունի մէկ հուն, որուն համար ալ պատրաստ է նման «գոյնզգոյն» համակարգեր «ցանկ»ու եւ ապա այդ համակարգերուն տուած արդիւնքները ծառայեցնելու իր երազած պետութեան շահերուն: Խօսքը նէօ-օսմանիք Թուրքիոյ մը մասին է, որուն բաղադրիչներով ալ էրտոզան կը փորձէ իր խօսքը հասանելի դարձնել Անգարային մինչեւ կազա եւ Ալճերիա:

VA Print Media
 Book Printing • Hard Covers • Year Books
 Restoration of Old Books & Bibles

Նոր Գիրքերու Տպագրութեան եւ Հին Գիրքերու Նորոգութեան Համար Հեռաձայնել՝ ՎԱՀԷ ԱՋԱՊԱՀԵԱՆԻՆ

Vahe Atchabahian
 1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104
 Tel: 626-793-6220 • Cell: 626-354-5924
 vamedia@yahoo.com • www.vaprintmedia.com

HARRY THE HANDYMAN SERVICES
**Air Conditioning Repair
 Plumbing & Roofing
 Water & Gas Pipes • Fencing & Painting
 Iron Work Repair • Electrical Job**
 Email: haroutig007@gmail.com

Dependable • Reliable • Fast Work
CALL HARRY
818-219-3314

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ
 1060 North Allen Ave Pasadena, CA 91104

**Գրասենեակները վերանորոգուած
 եւ յարմար վարձքերով
 հեռաձայնել՝ (626) 398-0506**

ՀՈԳԵՅԱՆԳԻՍ

ՐԱՖՖԻ ԻՔԻՉԵԱՆ

Հանգուցեալ Րաֆֆի Իքիզեանի մահուան քառասուն քին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, Մարտ 18, 2018ին, վեճ Նալսի Ս. Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ, 17231 Sherman Way, յաւարտ Ս. Պատարագի: Ապա, հոգեհաշ եկեղեցւոյ Գարակէօզեան սրահին մէջ: Սգակիրներ՝ Այրին՝ Սիւվա Իքիզեան, Զաւակը՝ Փաթրիք Իքիզեան եւ դուստրը՝ Գարէն Իքիզեան, Եղբայրը՝ Տիգրան եւ Մելո Իքիզեան եւ զաւակները Բոյրը՝ Արփի Արթինեան եւ զաւակները (Փարիզ) Զոքանչը՝ Արմէնուհի Լորենցեան Աներորդիները՝ Րաֆֆի եւ Լիսա Լորենցեան եւ զաւակները Վազգէն Լորենցեան

ՆՈՒԻՐԱՏԻՈՒԹԻՆ

ԱՐՄԵՆԱԿ ՊՈՅԱՄԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հայկազի Կրթիկեան ձեռնարանին. Պէյլանի Հայրենակցական Միութիւն \$300, Տէր եւ Տիկ. Յարութ եւ Լուսին Պոյամեան \$250, Տիար Դաւիթ Սամուէլեան \$100, Տէր եւ Տիկ. Ռաֆֆի եւ Զեփիլու Խաչատրեան \$100, Կարօ Սամուէլեան եւ ընտանիք \$50, Տէր եւ Տիկ. Կարապետ եւ Արսինէ Գրիգոր \$50

ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓԱԿԵԱԼ ՎԱՆՔԵՐՈՒՆ

Շարունակուած էջ 15-էն

կայացուցած խնդրանքով վերադարձուցեր էին Մայր Աթոռին:

Վեհարանը Վերադարձուած

Մայր Աթոռի Վեհարանը կառուցուած էր 1912-1914 տարիներուն բարերարութեամբ Աղեքսանդր Մանթաշեանի, հիմնարկէքը Մատթէոս Բ. Իգմիրլեան Կաթողիկոսը կատարած էր, եւ բացումն ալ՝ Գէորգ Ե. Սուրբնեան Կաթողիկոսը: Վազգէն Ա. Պալճեան Կաթողիկոսի գահակալութենէն երկու տարի ետք, Սովետական Միութեան Մոսկովայի կեդրոնին մատուցած իր խնդրագիրով արտօնութիւն ստացած էր տիրանալու շէնքին որ ներքնապէս լրիւ քայքայուած էր տասնամեակներու անխնայ գործածութեամբ պետական մարմիններու կողմէ որպէս «հիւանդանոց, որբանոց եւ գորանոց»: Մեր առաջին 1958 թուի Մայր Աթոռ այցելութեան տեսեր էինք հեռուէն անմխիթար եւ արգելակներով փակուած այդ հոյակապ շէնքը, եւ երկրորդ իմ այցելութեան 1969-ին ակնատես կ'ըլլայի հրաշալի ու վերանորոգեալ պատկառելի Ամենայն Հայոց Հայրապետի Վեհարանին: Վազգէն Վեհափառի աշխատանքին շնորհիւ քառասուն տարի իր բախտին լքուած շքեղ ու հաստատուն Վեհարանը հիմնապէս վերանորոգուեցաւ, ներքնապէս մարմարապատուեցաւ, դահլիճներով, գահասրահով, դէպի երկրորդ յարկը առաջնորդող մարմարեայ սանդուխներով:

Շինարարական աշխատանքները ղեկավարուեցան ճարտարա-

պետ Արծրուն Գալիկեանի կողմէ:

Նորավանք, Տաթև, Հաղարծին, Հառիճ

Մայր Աթոռի վերատացած չորս հուշակալու վանքերն էին Նորավանքի, Տաթևի, Հաղարծինի եւ Հառիճայ վանքերը որոնք պետութիւնը Ս. Էջմիածնին վերադարձուց 1959 թուականին Վազգէն Կաթողիկոսի առաջարկով եւ համաձայնութեամբ Հայաստանի պատմական յուշարձաններու պահպանութեան յանձնաժողովին, ինչպէս կը հաղորդէր Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդի դիւանը: Սիւնեաց Օրբելեան իշխանական տան աթոռանիստն էր Նորավանքը 1170 թուականին սկսեալ որուն առաջին աթոռակալն էր Ստեփանոս Գ, որդին Սիւնեաց Գրիգոր Մեղրիկի քահանային: Նորավանքը, որ մեր օրերուն Վազգէն Ա. եւ Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսներու օրով վերանորոգուեցաւ բարերարութեամբ Տիգրան եւ Տիանա Հաճէթեաններու, Զաքարեան իշխաններ 1211 թուին ազատագրած էին Սիւնեաց նահանգին հետ միասին: Այն ատեն Վանքին նաւակատիքը կատարուած է Լիպարիտ Օրբելեանի վկայութեամբ, «ես Լիպարիտ, թո՛ւն մեծն Օրբելեանց շինեցի զվանքս որ կոչի Նորավանք»: Համալիրի Ս Գրիգոր եկեղեցին 1275 թուին կառուցուած է Սիւնեաց ճարտարապետի ձեռքով, իսկ դամբարանը՝ Տարսայիճ Օրբելեանի պատուէրով: 1216-ին սակայն Նորավանք եւ Տաթև սաւանդին գոյատևեցին մօտ 70 տարիներ, առանց համագործակցելու, մինչեւ որ Ստեփանոս Օրբելեան միաւորեց երկու-

քը՝ «որոշեցինք մէկ միաբանուած տուն լինել՝ միաւորելով Տաթևն ու Նորավանքը»: Նորավանքի ամենէն աչքառու եկեղեցին «Բուրթելաշէն» Ս Աստուածածինն է իր հոյակապ մուտքով եւ զմբէթով, ճարտարապետութեամբ հուշականուն Մոմիկի եւ կառուցուած 1339-ին իշխանաց իշխան Բուրթելի կողմէ: Մոմիկ մեռած է նոյն տարին շինութեան աւարտին: Նորավանք այցելելու առիթ ունեցայ 2001 թուին, բարե-

ծինի եւ Հառիճայ վանքերը: Հոյսիսիմէ, Շողակաթ, Օշական Ս. Հոյսիսիմէ տաճարի վերանորոգումը, նոր Սեղանի կառուցումը, շրջապատի բարեկարգումն ու այգիներու տնկումը, տաճարի պարսպապատումը եւ նոր դարպասի կառուցումը, յուշարձան-աղբիւրի կառուցումը, բոլորն ալ Վազգէն Հայրապետի գահակալութեան առաջին տարիներուն տեղի ունեցան:

Հառիճայ վանք

րար Տիգրան Հաճէթեանի հետ, եւ հիացայ վանքի դիրքին եւ զմայլելի ճարտարապետութեան: Նորոգութեան բացման նաւակատիքը կատարեց Տ.Տ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոսը երբ արդէն անկարող էր խօսելու իր ծանր հիւանդութեան հետեւանքով: Նոյն տարին 1999 Յունիսին Հայրապետը վախճանեցաւ: Տաթևի վանքը պատմական Սիւնիք նահանգի ամենէն հուշակալու վանական համալիրն է զլիսաւոր Ս. Պողոս-Պետրոս եկեղեցիով կառուցուած 895-906 թուականներուն Սիւնեաց Յովհաննէս Եպիսկոպոսի ջանքերով: Համալիրը ունի նաեւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին 848 թուականին: Կառուցուած է նաեւ Ս. Աստուածածին եկեղեցին 12-րդ դարուն: Իսկ ճօճուող «գաւազան սիւնը» կառուցուած է յանուն Ս. Երրորդութեան 895 թուին: Վանքը աւերուած է Սելճուքեան արշաւանքներու ընթացքին եւ երկրաշարժերու հետեւանքով՝ վերջին անգամ 1931 թուին: Այսօր Տաթևի վանքը ամբողջովին վերականգնած է շնորհիւ Վազգէն Ա Հայրապետին՝ 1959 թուականին սկսեալ: Նոյն տարին վերանորոգուած են նաեւ Հաղար-

Շողակաթի տաճարի վերանորոգումը, Օշականի Ս. Մեսրոպ եկեղեցւոյ հիմնական նորոգումը, նոր Սեղանի կառուցումը, ներքին նկարազարդումն ու Ս. Մեսրոպ Մեծ Վարդապետի դամբարանի բարեկարգումը գրեթէ միաժամանակ աւարտեցան: Օշականի ներքին թարգմանչաց յատուկ որմնանկարներու ի նորոյ իւղաներկումը, ինչպէս նաեւ արտաքին շրջապատի հիմնական վերաշարժարումը նկատեցի ի տարբերութիւն առաջին (1958) եւ երկրորդ (1969) այցելութիւններու: Հայրենի պետութիւնը բազմաթիւ այլ վանքերու եւ յուշարձաններու վերանորոգման հոգածու եղաւ Վազգէն Հայրապետի հետեւողական աշխատանքներուն շնորհիւ, կարեոր մասամբ լրացնելով ինչ որ ան սկսած էր եւ շարունակ կը հետապնդէր հին վանքերու նորոգութիւնը իրագործել, իր հետ ունենալով ճարտարապետներու Յանձնաժողովը: Կարեւոր է նշել դարձեալ թէ Հայաստանի պետութիւնն ու Մայր Աթոռը համագործակցաբար կը կատարէին այդ կենսական գործը որուն շնորհիւ փրկուեցան կարեւոր թիւով հուշակալներ հին վանքերն ու եկեղեցիները:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ
Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA
\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.
\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.
Name: -----
Address: -----
City: ----- State: ----- Zip Code: -----
Country: -----
Tel: ----- Email: -----

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

«Արսենալի» Երկրպագուները Հանդիպման Լաւազոյն Ֆուտպոլիստ Են Ճանաչել Հենրիխ Մխիթարեանին

Լոնտոնի «Արսենալի» կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանն ակումբի թուրքերեան էջում անցկացուած հարցման արդիւնքում ճանաչուել է «Ուոլֆօրդի» դէմ անգլիական Պրեմիեր լիգայի 30-րդ տուրի խաղի (3:0) լաւագոյն ֆուտպոլիստ:

Լոնտոնում կայացած խաղում Հայաստանի հաւաքականի աւագը մեկնարկային կազմում հանդէս էր եկել 78 րոպէ եւ դարձել կոլի ու կոլային փոխանցման հեղինակ:

«Արսենալի» մամուլի ծառայութիւնը յիշեցրել է, որ Պրեմիեր լիգայի մեկնարկային 6 խաղերում Մխիթարեանը մասնակցել է 5 կոլերի՝ դառնալով մէկ կոլի ու 4 կոլային փոխանցման հեղինակ:

Whoscored.com-ի վարկածով 29-ամեայ կիսապաշտպանը ստացել էր ամենաբարձր գնահատականը՝ 8,8: Նոյն գնահատականին արժանացել էր նաեւ «Արսենալի» չէխ դարպասապահ Պետր Չեխը, որը հետ էր մղել 11 մեթրանոց հարուած եւ 200-րդ «չոր» հանդիպումն անցկացրել Պրեմիեր լիգայում:

«Չելսին» Ընդհատեց Պարտութիւնների Շարքը

Անգլիայի առաջնութեան 30-րդ տուրում ախոյեան «Չելսին» տանը խաղաց «Քրիսթալ Փելասի» հետ: Իտալացի Անտոնիո Կոնտիի գլխավորած թիմն առաւելութեան հասաւ 2:1 հաշուով՝ ընդհատելով պարտութիւնների շարքը: Պրեմիեր լիգայի նախորդ երկու հանդիպումներում «Չելսին» 1:2 հաշուով պարտուել էր «Մանչեսթեր Եունայթեդին», 0:1 հաշուով՝ «Մանչեսթեր Սիթին»:

«Չելսին» 56 միաւորով 5-րդ տեղում է եւ 11 միաւոր առաջ է «Արսենալից» (29 խաղ): Չորրորդ տեղում ընթացող «Տոտենհեմը» 29 խաղում վաստակել է 58 միաւոր: «Քրիսթալ Փելասը» 27 միաւորով 18-րդն է:

Մուրիցիո. Իտալական Հանդիպում Անցկացրինք

«Մանչեսթեր Եունայթեդի» պորտուգալացի գլխավոր մարզիչ Ժոզէ Մուրիցին մեկնաբանել է տնային յաղթանակը «Լիւերպոլի» նկատմամբ Անգլիայի առաջնութեան 30-րդ տուրի խաղում:

«Առաջին խաղակէսն աւելի լաւ անցկացրինք մենք, երկրորդը՝ «Լիւերպոլը»: Բայց մեր խաղակէսը կոլերով էր եւ վտանգաւոր պահերով: Իհարկէ, հեռուստատեսային փորձագէտները կարող են այլ կարծիք ունենալ, բայց ես կարծում եմ, որ ընդմիջումից յետոյ «Լիւերպոլը» վերահսկում էր խաղը գնդակով, իսկ «Մանչեսթեր Եունայթեդն»՝ առանց գնդակի: Մենք ամբողջ ընթացքում վերահսկում էինք իրավիճակը եւ արժանի էինք այս յաղթանակին: Մենք անցկացրինք իտալական հանդիպում՝ մատուցելով երկու տարբեր խաղակէսեր: Ես յոգնել եմ: Մենք հանդիպում ունենք Երեքշաբթի եւ միեւնոյն է, թէ ինչ են խօսում մարզիկ: Իմ խաղացողները երջանիկ են, ես՝ նոյնպէս»,- Մուրիցին խօսքը մէջբերում է Sky Sports-ը:

«Մանչեսթեր Եունայթեդը» 65 միաւորով երկրորդ տեղում է, «Լիւերպոլը» հետ է 5 միաւոր: Առաջատար «Մանչեսթեր Սիթին» 29 խաղից յետոյ ունի 78 միաւոր:

ՊՍԺ-ի Նախագահն Անհանգստացած Է Եւ Կը Մեկնի Պրագիլիա

Ֆրանսական ՊՍԺ-ի նախագահ Նասեր Ալ-Ջեյրաֆին անհանգստացած է Պրագիլիայի հաւաքականի յարձակուող Նեյմարի շուրջ ստեղծուած իրավիճակից:

Քաթարցի գործարարն առաջիկայում ՊՍԺ-ի մարզական տնօրէն Անտերու էնրիկէի հետ կը մեկնի Պրագիլիա, որտեղ Նեյմարը վերականգնուած է վերահաստութիւնից յետոյ: ՊՍԺ-ի ղեկավարները կը փորձեն պրագիլացուն համոզել չհեռանալ թիմից:

Աւելի վաղ լուրեր էին շրջանառուած, որ պրագիլացի յարձակուողը հիասթափուել է ֆրանսական ակումբում ելոյթներից եւ ցանկանում է վերադառնալ Սպանիա՝ իր նախկին ակումբ «Բարսելոնա» կամ Մադրիդի «Ռեալ»: Նշուած էր նաեւ, որ Նեյմարն իր գործակալին յայտնել է, որ Պրագիլիայում վերականգնողական փուլ անցնելուց յետոյ չի ցանկանում վերադառնալ Փարիզ:

Յիշեցնենք, որ 2013-2017 թուականներին «Բարսելոնայում» հանդէս եկած Նեյմարը ՊՍԺ է տեղափոխուել 222 միլիոն եւրոյով: Նրա պայմանագիրը փարիզեան ակումբի հետ նախատեսուած է մինչեւ 2022 թուականը:

Սերժ Սարգսեանի Կատարած Խորհրդանշական Քայլով Մեկնարկեց Յաւակնորդների Մրցաշարը

Գերմանիայի մայրաքաղաք Պեռլինում Հայաստանի նախագահ, Հայաստանի շախմատի ֆեդերացիայի ղեկավար Սերժ Սարգսեանի կատարած խորհրդանշական քայլով (Արմենան - Լիբեյն պարտիայում) մեկնարկեց շախմատի աշխարհի ախոյեանի յաւակնորդների մրցաշարը նորուեզացի Մագնուս Կարլսենի հետ Նոյեմբերի մրցելու իրաւունքի համար: Ներկայ է եղել նաեւ պրոֆեսիոնալ բուսքսամարտի աշխարհի նախկին ախոյեան Արթուր Աբրահամը:

Սերենայ Ուիլիամսի Յաղթական Վերադարձը

Թենիսի ինդիան Ուելսի մրցաշարում յաղթանակով է մեկնարկել ամերիկացի Սերենա Ուիլիամսը, որը երեխայի ծնուելուց յետոյ առաջին անգամ դուրս եկաւ կորտ պաշտօնական մրցումներում: Աշխարհի նախկին առաջին ռակետը երկու սեթում պարտութեան մատնեց Ղազախստանի ներկայացուցիչ, WTA-ի դասակարգման աղիւսակի 53-րդ տեղում գտնուող Զարինա Դիյասին՝ 7:5, 6:3:

36-ամեայ Սերենա Ուիլիամսը նախորդ հանդիպումն անցկացրել էր 2017թ. Յունուարի 28-ին՝ Աւստրալիայի բաց առաջնութեան եզրափակիչում 6:4, 6:4 հաշուով պարտութեան մատնելով քրոջը՝ Վինուս Ուիլիամսին:

Գուարդիոլան Կը Վճարի 20 Հազար Ֆունտ Ստերլինգ Տուգանք

Անգլիայի ֆուտպոլային ասոցիացիան տուգանել է «Մանչեսթեր Սիթիի» կատալոնացի գլխավոր մարզիչ Խոսեպ Գուարդիոլային 20 հազար ֆունտ ստերլինգով, յայտնում է կազմակերպութեան պաշտօնական կայքը: Պատճառը պաշտօնական հանդիպումների ժամանակ բաճկոնին դեղին ժապաւէն փակցնելու միջոցով կատալոնիայի անկախութեան հետապնդող կողմնակիցներին աջակցութիւն յայտնելն է:

Ասոցիացիայի կանոններով արգելուած է քաղաքական բնոյթի քարոզչութիւնն ու կարծիքի արտայայտումը պաշտօնական հանդիպումների ժամանակ:

Կատալոնիայում ծնուած Գուարդիոլան բացատրել էր, որ դեղին ժապաւէնը կրում է ոչ թէ քաղաքական, այլ հումանիտարական նկատառումներով: «Բարսելոնայի» նախկին մարզիչը նշել էր, որ այլեւս չի կրի ժապաւէնը, քանի որ ստիպուած է չխախտել կանոնները, սակայն դրանք չի յարգում: